చీకటి తొలగిన రాత్రి

ఉదయం 11-20 అయింది. కలకత్తానుంచి భువనేశ్వర్ ఎయిర్ పోర్టు లోకి ఫోకర్ ఫ్రెండ్‌షిప్ ప్లేను రాయంచలా నెమ్మదిగా క్రిందికి దిగి వచ్చి లాండ్ అయింది. నేను, శాంతి, పిల్లలు రన్‌వే దగ్గిరికి నడిచాం.

గేంగ్‌వే మీదనించే నన్ను చూసి మీనాక్షి చేయి వూపింది. పేసెంజర్లని తప్పించుకుని గబగబ ముందుకువచ్చి సంతోషంతో నాచేయి పట్టుకువూపేసింది. ''బావా! .. అబ్బ ఎన్నాళ్ళయింది నిన్ను చూసి... పదకొండేళ్ళా. పన్నెండేళ్ళా? నీ పెళ్ళిలోనేగా మనం కలుసుకోడం'' గబ గబ నాకేంమాట్లాడడానికి సందీయకుండా తనే మాట్లాడేస్తుంది. ఈ లోపల మీనాక్షి భర్త పిల్లలు దగ్గిరకి వచ్చారు.

''ఆ, బావా, ఇదుగో మా బుద్ధావతారంగారు. సారీ రామావతారం గారు..'' నాలిక కరుచుకుంటూ కొంటెగా అంది. ''ఎప్పుడో పెళ్ళిలో చూసావు. మర్చిపోయివుంటావు. ఇదిగో యీ మంకీలిద్దరూ మా పిల్లలు...''

రామావతారం ''గ్లాడ్‌టూ మీట్‌యూ'' అంటూ షేక్‌హ్యాండిచ్చాడు.. నేను శాంతిని, పిల్లల్ని పరిచయం చేశాను అందరం లవుంజ్ వెపు నడిచాం. ''బావా మీ ఉత్కళ దేశాన్ని చూడాలనే ఉత్కంఠతతో వచ్చేను చూశావా, బాబోయ్, ఎంత చక్కని తెలుగు మాట్లాడుతున్నానో.. అమెరికాలో పదేళ్ళుండివచ్చి తెలుగు మరిచిపోకపోవడమేకాక, ఇంత అనర్గళంగా మాట్లాడగలిగే నాకు ఓ ''పద్మశ్రీ'' అయినా యియ్యాలిగదా! పెద్దఛీఫ్ సెక్రటరీవేమో గవర్నమెంటుకి సిఫార్సుచేసి ఓ 'పద్మశ్రీ'' పారేయించుబావా!'' గల గల నవ్వుతూ అంది.

మీనాక్షి ఏం మారలేదు. రూపు మారిందికాస్త.. కానీ ఆ చిలిపితనం ఆ చలాకీతనం ఏం మారలేదు.. నాకుచాలా సంతోషం వేసింది.

''నీ వింకా అలాగే వున్నావన్నమాట. అమెరికా వెళ్ళొచ్చాక మారిపోయి వుంటావనుకున్నాను... నీ కొంటె మాటలు అలాగే వున్నయి..'' అంటూ చిన్నప్పటిలా నెత్తిన మొట్టడానికి నాచేయి లేచింది. గబుక్కున చేయి దించేశాను. అటు ప్రక్క రామావతారం. యిటు శాంతి!... ''ఆగిపోయావేం బావా! మొట్టికాయవేయి!'' అంటూ నవ్వింది మీనాక్షి, నవ్వేశాను నేను.

లవుంజ్‌లో కుర్చీలలో కూర్చున్నాం అందరం సామాను వచ్చేవరకు. పిల్లలు నలుగురూ అప్పుడే మాటల కలిపేసి ఏవేవో మాట్లాడుకుంటున్నారు. పిల్లలిద్దరూ తల్లిలాగే తెల్లగా గోధుమరంగు జుత్తుతో టైట్ షార్ట్స్‌తో బూట్సు తో ఆచ్చు దొరల పిల్లలలాగే వున్నరు. మాటల్లో కూడా యాంకీ యాస. అవునుమరి పుట్టడం పెరగడం అంతా ఆమెరికాలోనేగదా!

రామావతారం ఏదో అమెరికా విశేషాలు, తిరిగివచ్చాక ఇండియాలో తన ఉద్యోగ విషయాలు మాట్లాడుతున్నాడు. మాటలు మధ్యలోనే ఎదురుగా శాంతి ప్రక్కన కూర్చున్న మీనాక్షిని నిశితంగా పరీక్షిస్తున్నాను నేను.

మీనాక్షి చాలా ఆధునికంగా తయారయివుంది. పదేళ్ళపాటు విదేశాల్లో వుండడంచేతో. ఇదివరకటికంటె లావవడంచేతో బాగా రంగువచ్చి నున్నగా వుంది. నెత్తిన తట్టంత జుట్టుముడి లిప్‌స్టిక్, పల్చటి విదేశీ షిఫాన్ చీర, స్లీవ్‌లెస్ జాకట్టు - నేనెరిగిన మీనాక్షి పెద్ద వాలుజడతో కాటుక కళ్ళతో, తలనిండా పూలతో వంటినిండా బట్టతో వుండేది. కాలం చాలా మార్పులు తెస్తుంది.. ఆఫ్‌కోర్సు .. మీనాక్షేమిటి. అందరూ ఈనాడు ఇలాగే తాయారవుతున్నారు. ఎక్కడో శాంతిలాంటి వాళ్ళు తప్ప!

లగేజ్ వచ్చింది.. అందరం కారులో యింటికి బయులుదేరాం. ''బాగానేవుందే మీ భువనేశ్వర్ నీట్ గా రోడ్లూ అవి'' అంది మీనాక్షి వెడుతూంటే. ''బొత్తిగా అంత తక్కువ అంచనా కట్టకు ఎంతయినా ఒరిస్సా కేపిటల్ అన్నమాట మర్చిపోకు. మా వూళ్ళో వున్నవి రోడ్లూ బంగళాలే అంతకంటె ఇంకేం కనిపించవు'' నవ్వుతూ అన్నా.

రాజ్‌పాత్ మీదుగా ఏభైమైళ్ళు స్పీడులో నిక్షేపంగా వెళ్ళచ్చు. పట్టపగలే రోడ్డుమీద మనుష్యులు కన్పించరు. భువనేశ్వర్ అదో అఫీషల్ కాలనీలా వుంటుంది.

పది నిమిషాలలోనే బంగళా పోర్టికోలో కారాపాను. నౌకర్లు సామాను తీస్తూంటే యింట్లోకి ఆహ్వానించాను అందరిని. మీనాక్షి కారు దిగి ఇంట్లోకి రాకుండానే చుట్టూ

పూలమొక్కలని చూసివచ్చింది. ''ఎన్నాళ్ళయిందో పూలమొక్కలని, ఖాళీ జాగాని చూసి, ఆమెరికాలో వున్నన్ని రోజుల్లో రెండు గదుల కాపురం. కలకత్తా వచ్చాక ఫ్లాట్‌టైపు ఇల్లు. మొక్కలంటె వావుపట్టుకుంది అంది.'' ఓ విరిసీ విరియని గులాబి తలలో పెట్టుకుంటూ...

''రా, రా, లోపలికి - ముందుకాఫీ అది త్రాగుదురుగాని, తోటకేం తరువాత రోజంతా కుర్చీవేసుకు అక్కడే కూర్చుందురుని.'' అన్నాను.

ఇల్లంతా ఓ చుట్టు తిరగి చూసివచ్చింది మీనాక్షి. డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గర శాంతి కాఫీ కలుపుతుంది.. రామావతారం పైపు వెలిగించు కుంటున్నడు. పిల్లలు అప్పుడే తోటలోకి పరిగెత్తారు.

''ప్చ్ బావా! అన్యాయం ఎంత అన్యాయం జరిగింది?...'' మీనాక్షి కూర్చుంటూ అదోలా కొంటెగా నవ్వుతూ అంది.

నేను ఆశ్చర్యంగా చూవాను. రామావతారం శాంతి ఇద్దరు కూడా కాస్త ఆశ్చర్యంతో మొహాలు పెట్టారు. ''అలా చూస్తావేమిటి. ఈ ఇల్లు ఈ తోటకంతటికి యజమానురాలవాల్సినదాన్ని వెధవది మూడు నాలుగు గదుల ప్లాటుల్లో కాపురం చెయ్యాల్సి రావటం అన్యాయం కాదంటావా?''

నా మొహంలో రక్తం పొంగింది. శాంతి క్రింది పెదివి నొక్కి పట్టి కాఫీ కప్పుల్లో పోస్తూంది. రామావతారం పైపుకూరుతూ ఏకాగ్రతగా దాని వైపు చూస్తున్నాడు.

''బావా నీవు ఐ. ఎ. ఎస్. ఓ రెండేళ్ళముందయింటే ఎంత బాగుండేది.. యీ బుద్ధావతారం బారినుంచి తప్పించుకు నుండేదాన్ని..'' చిలిపిగా మొగుడివైపుచూస్తూ అంది.

''మీనాక్షీ!'' గాభరాగా వారించాను. శ్రుతి మించి రాగాన పడుతోంది మీనాక్షి వ్యవహారం. అతనేమన్నా అనుకుంటాడనికూడా లేనట్టుంది మీనాక్షికి.

నా కలవరపాటుచూసి అతను నవ్వుతూ చేత్తో వారించాడు. ''ఫరవాలేదులెండి యీవిడ సంగతి నాకేం క్రొత్తకాదు డోంట్‌వర్రీ'' అన్నాడు.

శాంతి కప్పులందరికి అందించింది పిల్లల్ని పిలిచి బిస్కట్లు ఇచ్చింది. మీనాక్షి పిల్లలు అతి బుద్ధిమంతులులా వున్నారు. లేక విదేశీ మానర్సు బాగా వంట బట్టినట్టున్నాయి... ''కెన్‌వుయ్‌హేవిట్ మమ్మీ'' అంటూ తల్లినడిగి మరీ తీసుకున్నారు బిస్కట్లు...

''అబ్బబ్బ.. వెధవలు వెధవమానర్సులు వీళ్ళూ.. ప్రతిదానికి కేన్ వుయ్ షల్ వుయ్ అంటూ చంపుతారు హాయిగా తీసుకుతినకుండా.'' విసుగుతో హాస్యం మేళవించి అంది మీనాక్షి.

''అంత బుద్ధిమంతులన్నమాట మీపిల్లలు. సంతోషించాల్సింది పోయి అలా అంటావేమిటి?'' అన్నాను.

''ఆవిడ అంతేలెండి. వాళ్ళు బుద్ధిగావుంటే బుద్ధిగా వున్నారని విసుక్కుంటుంది. అల్లరిచేస్తే అల్లరి చేశారని తిడ్తుంది.. ఆవిడ సంగతి వదిలేయండి.''

''డాడీ. కెన్‌వుయ్‌గో అండ్ ప్లెయిన్ దగార్డన్..' పల్లలు తండ్రినడిగారు.

''అఫ్‌కోర్స్.. గో.. అండ్ అంజాయ్'' పిల్లలు ఎగురుకుంటూ వెళ్ళిపోయారు..

''చూశావా, హాయిగా తోటలోకి పోయి ఆడుకోడానికి పర్మిషన్ ఎందుకోచెప్పు.. వాళ్ళు పుట్టిన ఇన్నాళ్ళకి ఇంటిముందు వాళ్ళకి ఆడుకోడానికి జాగావుంటే ఆడుకోకూడదూ.. నేనయితేనా...''

''ఆ నీవు ఇండియాలో... అందులో ఆంధ్రలో పుట్టావు.. వాళ్ళు ఆమెరికాలో పుట్టారు.. వాళ్ళూ నీవూ ఒకటెలా అవుతారు!'' పెళ్ళాన్ని టీజ్ చేశాడు రామావతారం.

''ఆ, చూశాంలెండి అమెరికాని...'' వుడుక్కుంది మీనాక్షి. ''ఎంత డబ్బిస్తేమాత్రం ఏం లాభం? రెండు గదుల కాపురం. ఏమో బావా మొదట్లో అన్నీ చూసేవరకు నాకూ చాలా ఉత్సాహంగానే వుండేది. ఓ రెండేళ్ళు మూడేళ్ళు బాగుంది. తర్వాత ఇండియా ఎప్పుడొస్తానా అని పించేదనుకో. మనదేశం ఆదేశం ముందు అన్ని విధాలా తీసికట్టే అనుకో, ఎంతయినా మాతృదేశం మాతృదేశమే. ఏమంటావు బావ!'' నావైపు తిరిగి అంది.

''నేనేం అంటాను. నేనేం ఆమెరికా వెళ్ళలేదుగా..'' నవ్వాను.

''ఏమోనండీ బోలెడు జీతం చీకూచింతాలేని బ్రతుకు. హాయిగా లైఫ్ వుండేది. నాకయితే అసలు రావడం ఇష్టంలేదు. ఈవిడ పోరు పడలేక వచ్చాను. '' రామావతారం బూట్లువిప్పి సావకాశంగా కుర్చీలో జారగిలబడి ఆమెరికా కబుర్లు మొదలుపెట్టాడు.

మీనాక్షి బట్టలు మార్చుకోడానికి లోపలికి వెళ్ళింది పిల్లల్ని తీసుకుని. రామావతారంచెప్పే కబుర్లు వింటున్నా నా మనసింకెక్కడికో వెనక్కే పరిగెడుతూంది?

ఇందాక మీనాక్షి అన్న మాటలు వినగానే పాత సంగతులు గుర్తుకు రాక మానడంలేదు.

అవును ఆనాడు యింట్లో వుండి చదువుకునే ఈవూర్ బి.యస్సీ డిగ్రీ మేనల్లుడు మామయ్యకి పనికిరాలేదు. అందుకే ఇంజనీరింగ్ డిగ్రీ వున్న అల్లుడిని వెతికి తెచ్చి కూతురికి పెళ్ళిచేశాడు. పాపం మామయ్య తప్పేముంది. ఆ దమ్మిడి ఆస్తిలేని ఉత్తబి.యస్సీ అయిన మేనల్లుడు ఐ.ఎ.యస్. అవుతాడని. ఈనాడు పెద్ద హోదాలో వుంటాడని భవిష్యత్తు తెలుసుకోడానికి మామయ్యేం దేవుడా? పెళ్ళిచేసి, అల్లుడితో అమెరికా వెళ్ళింది. ఆ వెళ్ళడం వెళ్లడం పదేళ్ళుండి పోయారు, మీనాక్షివాళ్ళూ. ఆర్నెల్ల క్రితమే ఇండియా వచ్చారు. రాగానే రామావతారానికి కలకత్తాలో ఓ విదేశీ కంపెనీలో పెద్దజీతం మీద ఉద్యోగం దొరికింది. ఉద్యోగం చూసుకునే వచ్చాడు అని చెప్పాలి...

.. అబ్బబ్బ.. మీ అమెరిగా కబుర్లు ఆపండి బాబూ. విని విని బోరెత్తుతున్నాను. మీనాక్షెప్పుడు వచ్చిందో చూడనేలేదు నేను.

''ఆ.. బావా, ఈ కబుర్లకేంగాని... మీ సంగతులు చెప్పు.. ఈ వూళ్ళో ఏమేం చూడాలో అన్నీ చెప్పు'' సిగవిప్పి జడ అల్లుకుంటూ అంది మీనాక్షి.

ఈ వూళ్ళో పెద్దగా ఏమున్నాయి చూడటానికీ, మ్యూజియం ఒకటుంది అంతే.. ప్రక్కన ఖండగిరి, ఉదయగిరి కేవ్స్ వున్నాయి. ఓ నలభై మైళ్ళ దూరాన పూరి కోణార్క వున్నాయి. ఓ పద్నాలుగు మైళ్ళ దూరాన ''నందన్ కానన్'' అనే జ్యూలాజికల్ పార్క్ వుంది.. నూట యాభై మైళ్ళలో గోపాల్ పూరు,.. చిలకావుంది.. అటు ప్రక్క హీరాకుడ్ వుంది, ఇటుప్రక్క రౌర్‌కెలావుంది.. యివీ మా ఒరిస్సాలో చూడాల్సినవి. ఇంక నీ యిష్టం చెప్పు.. ఏ మేం చూస్తావో. రేపటినించి అన్నీ తిప్పేస్తాను...'' నవ్వుతో గుక్కతిప్పుకోకుండా అప్పగించాను, ఒరిస్సాలో చూడాల్సినవి.

''ఏమో బావా, నీ యిష్టం నీ ఓపిక! పదిహేను రోజులు శెలవు పెట్టేసి వచ్చా... నీ గెస్టులం. మమ్మల్ని ఎంటర్ టైన్ ఎలా చేస్తావో చూస్తాను.. నీ ఉత్తరం రావడం తడువు వచ్చేశాను.''

''ఓ సరే, చెప్పావుగా.. వద్దుబాబూ ఇంక చాలు అనేవరకు త్రిప్పేస్తాను.. నాకూ వుంది బోలెడు శెలవు. రేపటినించే తిరగడం ఆరంబిద్దాం. ఇవాలిటికి రెస్టు తీసుకోండి.... ఓకే...''

‘‘ఏం కష్టపడ్డామని రెస్టుతీసుకోడానికి ఓ గంట ప్లేను ప్రయాణమేగా చేశాం...’’

‘‘పోనీ సరదాగా ఇవాళంతా కబుర్లు చెప్పుకుందా...’’ అన్నాను...

భోజనాలకి ఓ గంటలో పిలుపు వచ్చేవరకు ఏవేవో కబుర్లు చెప్పుకున్నా....

డైనింగ్ టేబిల్ దగ్గిర అన్ని దగ్గిరుండి వడ్డిస్తూంది శాంతి.

‘‘మీరూ రండి, అందరం కూర్చుందాం, ఒకసారే’’ రామావతారం శాంతిని కూడా కూర్చోమన్నాడు. ‘‘ఫరవాలేదు లెండీ మీరు కానీండి...’’ నెమ్మదిగా అంది శాంతి.

‘‘రావమ్మా.. మనలో మనకు మర్యాదలెందుకు, అన్నీ మధ్య నున్నాయిగా వడ్డించడానికేముంది’’ చనువుగా చేయిపట్టుకులాగి కూలేసింది మీనాక్షి.

‘‘మీ వంట వాడెవడు. బాగాచేశాడే అన్నీ... తెలుగువంటవాడి లాగే వండాడు.. మాయింట్లో ఓ నాయరున్నాడు. అన్నీ చప్పగా వండి తగలేస్తాడు.. నిజంగా అమెరికానించి వచ్చాక ఓ నెల్లాళ్ళు అమ్మ దగ్గిరుండి కరువుదీరా మన భోజనం తిన్నాను... మళ్ళీ కలకత్తా వచ్చాక నోరు చచ్చిపోయింది. మళ్ళీ ఇన్నేళ్ళకి ఇవాళ తింటున్నాను..’’ గోంగూరపచ్చడి కలుపుతూ అంది మీనాక్షి.

‘‘ మా వాడికి శాంతి ఎన్నాళ్లు దగ్గరుండి, ట్రైనింగ్ ఇస్తే ఇప్పటికి నేర్చుకున్నాడు. ఇప్పటికీ పచ్చళ్ళు, పులుసులు అలాంటివి శాంతి స్వయంగా చేస్తుంది...’’

‘‘ఏమో బాబూ. నాకా వంటింట్లోకి వెళ్ళడం అంటే నేబోర్, ఎలాగో అమెరికాలో తప్పక చచ్చినట్లు ఏదో చేసేదాన్ని.. అయినా నా మొహం నాకేం వంటవచ్చు.. పెళ్ళయ్యేవరకు కాఫీ పెట్టుకోడంకూడా రాదు.. అక్కడి కెళ్ళాక కొన్నాళ్ళు నానా పాట్లుపడి ఎలాగో కొన్ని తయారుచేయడం నేర్చుకున్నాను...’’

‘‘ఎవడయినా మనం చెప్పి చేయించుకోడంలో వుంటుంది. కొన్నాళ్ళు చెప్పకపోతే మన వంటలెలా చేస్తారు.. నీ వేమో మరి అసలు వంటింటి చాయలకే వెళ్ళవు.. అలాంటప్పుడు వాడేది పెడితే అది తినాలి...’’ రామావతారం భార్యవంక చూస్తూ అన్నాడు.

‘‘ఆ... వాడి వెనకాలబడి నే చేయడానికి వాడిని పెట్టుకున్నది....’’ సాగదీసిందిమీనాక్షి.

''మరి ఇంక అలాంటప్పుడు వాడిని తిట్టడం మానేయాలి...'' రామావతారం శాంతివంటని మెచ్చుకుంటూ సుష్ఠుగా తిన్నాడు. మీనాక్షి అన్నం ఎక్కువ తినకపోయినా నాలుగు రకాలు కలిపింది. ఎటొచ్చి పాపం ఏం తినందీవాళ్ళ పిల్లలే! ఈ పప్పులు, పులుసులు తినడం. యీ కారాలు అలవాటులేనట్టుంది. అతి కష్టంమీద ఏదోతిని యింక పెరుగు తిన్నారు. భోజనం చేస్తున్నంత సేపూ ఆగకుండా మాట్లాడింది మీనాక్షి.

ఆ కొద్ది సేపట్లోనే, ఆ రెండు గంటల కాలంలోనే నేను కని పెట్టింది ఏమిటంటె రామావతారం అంత మాటకారి కాదని. అవసరానికి మాత్రం మాట్లాడుతాడని అర్థం అయింది. అది గర్వంకాదు అతని స్వభావం చూస్తుంటే మీనాక్షి అతన్ని డామినేట్ చేసినట్టే కనిపిస్తుంది. అతని మాట చోరపడనీయదు. చెపుతూంటే వినిపించుకోదు. తనగోల తనదేకాని. అసలే మెత్తనివాడు. మీనాక్షీ దాటికి ఆగలేక యింటి సంగతేకాక వీధి సంగతీ మీనాక్షి చేతుల్లో పెట్టేసి ఓ నమస్కారం పెట్టేసినట్లు మాటలవల్ల తెలుస్తూంది. మీనాక్షి స్వభావం చిన్నప్పటినుంచి తెల్సిన నాకు రామావతారం అలా మారిపోకుండా వుండడంలో ఆశ్చర్యంగా వుందిగాని, మారిపోవడంలో ఆశ్చర్యం ఏం కనిపించలేదు.

మీనాక్షి కోపం, పంతం, దురభిమానం అన్నీ ఓ పాలు హెచ్చేనని అనుభవపూర్వకంగా తెల్సునాకు. మెట్రిక్ దగ్గర నుంచి బి.యస్సీ వరకు వాళ్ళింట్లో చదువుకొన్న నాకు మీనాక్షి సంగతి తెలియకపోవడం ఏమిటి? ఆ పంతం, కోపం అది గారాల ఏకైక కుమార్తె అవడంనించే వచ్చాయి. స్వతహాగా మీనాక్షి కొంటెదిగాని చెడ్డదిగాదు! అందరిని ఏడిపించడం ఓ హాబీ! ఎవరిని కేర్ చెయ్యక పోవడమేకాక అందరూ తనని కేర్ చెయ్యాలని తన అడుగులకి మడుగు లొత్తాలన్న స్వభావం అవన్ని ఇంట్లో చేసిన ముద్దువల్లే వచ్చేయని నాకు తెల్సు.

ఆ రోజుల్లో మీనాక్షికి నేనంటే ఎలాంట అభిప్రాయం వుండేదో యిప్పుడడిగితే నే చెప్పలేను. ఆ రోజుల్లో దీన్ని గురించి ఆలోచించాల్సిన అవసరమూ నాకు లేకపోయింది. ఎంచేత అంటే మీనాక్షి ఎంత ''మరదలయినా'' వావివరసలన్నీ కుదిరినా మీనాక్షి ప్రక్కన నిలబడే అర్హతలు నాకు, మాకుంటుంబానికి ఆనాడు లేకపోవడం చేత కేవలం వాళ్ళింట్లో అవసరార్థానికి వుండి బుద్ధిగా చదువుకోవడం వరకే తప్ప ఇతరత్రా ఆలోచనలు ఆనాడు నాలో యెన్నడూ రాలేదు. నాతో చనువుగా మాట్లాడేది. అవసర మయినపుడు అధార్టీచేసి పనులు చేయించుకునేది. ఏనాడన్నా తను చెప్పింది కాదన్నా, చెయ్యనన్నా దెబ్బలాడి మాటలు మానేసేది.

ఒక్కోనాడు మూడ్ నావైపు తిరిగితే ఏ సినిమాకో లాక్కెళ్ళేది. లేకపోతే వారమేసి రోజులు నా చాయలకే వచ్చేదికాదు. మీనాక్షి స్వభావం అంతే అనుకనేవాడినితప్ప కించపడేవాడిని కాను నేను. నేనంటే అభిమానం వుండేదని నాకు తెల్సు కాని, అది నిదర్శనంగా ఏ సాక్ష్యాలు చూపాలో నాకు తెలియచెప్పే మాటలు తెలీవు!....

"ఏమిటి బావా! ఆ ఆలోచన? ..... "డ్రాయింగు రూములో వక్కపొడి వేసుకుని కూర్చున్నాక మీనాక్షి వైపే చూస్తూ ఆలోచిస్తున్న నన్నుపిలిచింది.

"ఆ... ఆ.. నీ గురించే" నిజమే చెప్పేశాను నవ్వుతూ.

"నా గురించా?"

"ఊ.. చిన్నప్పటి మీనాక్షికి యిప్పుడు మీనాక్షికి. తేడా వుందా అని చూస్తున్నాను."

"ఊ.. ఊ.. చెప్పు. మారానంటావా". కుతూహలంగా అడిగింది.

"శారీరకంగా పదేళ్ళలో వచ్చే మార్పులు తప్ప.. నీలో పెద్ద మార్పే కనపడడం లేదు.. ఆ మాటలు అవీ అలాగే వున్నయి. రామావతారంగారూ. చిన్నప్పుడు మీనాక్షికి ఎంత పంతం వుండేదో తెల్సా, తన మాట నెగ్గేవరకు నిద్రపోయేదికాదు..."

"యిప్పుడు మాత్రం అలా లేదంటారేమిటీ" చిన్నగా నవ్వి అన్నాడు రామావతారం.

"అయితే మీనాక్షి మారలేదంటారన్నమాట."

"ఆవిడ మారుతుందా, తనతో చాలలేక ఓ నమస్కారం పెట్టేసి నేనే మారి వూరుకున్నాను."

"ఆ.. ఆ... మీ కబుర్లు మా బావ నమ్మడు లెండి!..."

"నమ్మకపోవడం ఏమిటి నీ సంగతి తెలియకపోవడానికి నేనేం క్రొత్తవాడినా.. ఏవెూ నేను మా అన్నగారి పక్షమేసుమా!" మీనాక్షిని ఏడిపించటానిక అన్నాడు.

"ఏమిటమ్మా అక్కా! అక్కవా, చెల్లెలివా. అన్నదమ్ము లిద్దరూ ఏకమైపోతే నన్ను సపోర్టు అన్నా చేయవేం?" శాంతితో దబాయింపుగా అంది మీనాక్షి.

శాంతి తన మామూలు చిరునవ్వు నవ్వి వూరుకుంది. నాకు కాస్త వళ్ళు మండింది. మాట్లాడితే నోట ముత్యాలు రాలుతాయన్నట్లు ఒక మాటయినా మాట్లాడదు శాంతి. యింత సరదాగా అందరం కలుసుకున్నాం. నలుగురూ సరదాగా కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్నప్పుడయినా నాలుగు మాటలు మాట్లాడకూడదూ! ఓ చిరునవ్వు ఒలకపోయకపోతే.. యెంతో గేమూడ్‌లో వున్న నాకు శాంతి మామూలు మౌనం చూస్తే ౹ప్పటిలా తన స్వభావం అని సరిపెట్టుకోలేకపోయాను. అందులో నవ్వుతో ‍ గల మాట్లాడుతూ హాస్యాలతో, నవ్వులతో ఇల్లంతా సందడిగా తిరిగే మీనాక్షిని స్తుంటే శాంతి యిలా యెందుకుండకూడదు! ఏదో పోగొ కున్నట్లు ఏదో కొంపమునిగినట్లు మొహం పెట్టుకుని మాట్లాడకుండా ఓ ప కూర్చోపోతే తనూ నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూ రోజూ ఎందుకుండకూడదనిపించింది! యింట్లో శాంతిమాట చాలా అరుదుగా వినిపిస్తుంది! అడిగిన దానికి జవాబు చెప్పడం ఏదన్నా కావలిస్తే ముక్తసరిగా అవసరం వున్నంతసేపూ మాట్లాడడం మినహా శాంతి ఎక్కువ మాట్లాడడం నేనూ పెళ్ళయిన తొమ్మిదేళ్ళలో చూడలేదు. ఇంట్లో వంట పని చూసుకోవడం, ప్లిలలకి చదువు చెప్పుకోడం, ఏదో ఒక పని పెట్టుకోడం అంతగా ఖాళీ దొరిగితే ఓ పుస్తకం పట్టుకు కూర్చోడం తప్ప ఓ స్నేహితులు, కబుర్లు, షికార్లు, సినిమాలు, క్లబ్బులు, అవిఅంతగా అక్కరలేదు శాంతికి. ఎప్పుడయినా వచ్చిందంటే నాపోరు పడలేక, ఆరడజనుసార్లు అడిగాక విధిలేక బయలుదేరుతుంది శాంతి శాంతికి పూర్తి వ్యతిరేకం అయిన.నేనుశాంతి స్వభావానికి సరిపెట్టుకుపోవడం అలవాటు చేసుకుంటున్నాను.

ఎంత స్వభావం అని ఇన్నాళ్ళు సరిపెట్టుకున్నా యీరోజు ఎంచేతో మీనాక్షిని చూస్తూంటే శాంతీ అలా వుంటే మాయిల్లు ఇంకెంత అందంగా వుండేదో, యింకెంత స్వర్గంగా మారేదో అన్న ఊహ రాక తప్పలేదు. హోదా, పెద్ద ఉద్యోగం, పరువు, ప్రతిష్ఠ, డబ్బు, చక్కని చదువుకున్న భార్య, ముత్యాలాంటి పిల్లలు.. అన్నీవున్నా శాంతి స్వభావంచేత నాలో కొన్ని ఉత్సాహాలు, సరదాలు చంపుకోవలసి వస్తూంది... అదే మీనాక్షిలాంటి భార్య దొరిగితే.. ?! ఆ రోజు పేకాటతో కబుర్లతో ఎంత సరదాగా కాలం గడిపేస్తున్నా.... ప్రతి కద లో మీనాక్షిని, శాంతిని పోల్చుకుంటున్న నాకుఅసంతృప్తే కలిగింది శాంతి ప . శాంతి పట్ల అసంతృప్తి మీనాక్షి చలాకీతనం, చిలిపితనం భూతద్దంలో చూపినట్టు మరింతగా మనసుని ఆకట్టుకుంది!

రామావతారం అదృష్టానికి ఆ క్షణంలో కాస్త ఆసూయనిపించింది.

మర్నాడు మధ్యాహ్నం తొందరగా భోజనాలుకానిచ్చి, 'నందన్ కానన్' బయలుదేరాం అందరం. పేక, ట్రాన్సిస్టర్, టిఫిన్ కారియరునిండా ఫలహారాలు, కాఫీ, అన్నీపట్టుకుని సరదాగా పిక్నిక్ బయలుదేరం. ఒంటిగంటకి అక్కడకు చేరాం, ఎండ బాగా వుంటేగాని కలర్‌ఫోటోలు సరిగా రావని ముందు ఫోటోల ప్రోగ్రాం పెట్టాను. పూల మొక్కల దగ్గిర, లేక్ దగ్గిర ఏనుగుపిల్లల దగ్గిర రకరకాల ఫోటోలు తీశాను అందరికి. ఎండతగ్గాక మూడున్నరకి కాఫీ ఫలహారాలుచేసి జంతువులను చూద్దామని పిల్లలని వప్పించి పెద్దవాళ్ళం నలుగురం జంపుకానాపరచి చెట్టునీడన కూర్చుని పేక మొదలెట్టాం. పిల్లలు పరుగులు పెట్టి ఆడుతున్నారు గోలగా.

ఇది వరకు శాంతితో పిల్లలతో, బంధువులతో ఎన్నో సార్లు వచ్చాను, కాని ఎందుకో ఈసారి వున్నంత ఉత్సాహంగా ఎప్పుడూ లేను బహుశా మీనాక్షి కారణం అయివుంటుంది..

పేకాట ఆడుకున్నంత సేపూ మీనాక్షి జోకులు విసురుతూ, నవ్వుతూ' 'ఏం బావా, అంటూ తొడమీదో బుజంమీదో చరుస్తూ చలాకీగా మాట్లాడుతుంది. మీనాక్షికి అతిమామూలుగా అనిపించే ఆ చర్య నాకు మాత్రం కొంచెం ఇబ్బందిగానే అనిపించింది. మొదటిసారి మీనాక్షి స్పర్శ గిలి గింతలు పెట్టింది. బెరుకుగా రామావతారంవంక, శాంతివంక చూశాను, వాళ్ళు ఇదేం గమనించినట్టులేదు, గమనించినా మీనాక్షి సంగతి తెలిసిన వాళ్ళు కనుక అంతగా పట్టించుకుని వుండరు! మీనాక్షికీ మరో ఉద్దేశం వుండకపోవచ్చు. యుదాలాపంగా ఎక్సైట్‌మెంట్‌లో అలాచేసివుండచ్చును దానికి వేరే అర్థాలెందుకు అని సరిపుచ్చుకున్నాను. కొంతమంది ప్రక్క నున్న వాళ్ళని గిల్లడం, కొట్టడం, ఓ దురలవాటు. మగ ఆడ తేడా వుండదు వాళ్ళకి ఆ ఎక్సైట్‌మెంట్‌లో! మీనాక్షికీ అదే అలవాటేమో.

ఓ గంట ఆడాక అబ్బ 'కాసేపు నడుంవాలుద్దాం బాబూ' అన్నం తినగానే బయలుదేరాం!.. ఆవలిస్తూ బద్ధకంగా ఒళ్ళు విరుచుకుంది. మీనాక్షి తలగడమీద ఒరుగుతూ అంది.

''మీరు పడుకోండి. పదినిమిషాలు!'' శాంతి అంది ఓ తలగడ అందిస్తూ రామావతారానికి.

''అబ్బే మధ్యాహ్నం పడక నాకలవాటులేదండి మీరు పడుకోండి' అన్నాడు లేచి పిల్లల దగ్గరికి వెడుతూ, శాంతి మధ్యాహ్నం పడుకోదు. అలవాటున్న నేను

ఎవరితో చెప్పించుకోకుండానే మరో తలగడ తలక్రింద పెట్టుకుని కాళ్ళు చాచుకున్నాను.

''అలా తిరిగివస్తాను. పిల్లలేం ఆడుతున్నారో చూసివస్తాను. మీరు పడుకోండి'' శాంతిలేచి పిల్లల వైపు వెడుతో అంది.

వాళ్ళిద్దరూ వెళ్ళాక ఓ క్షణం వూరుకుంది మీనాక్షి, చేయిచాస్తే అందేదూరంలోవున్న నాచేయి పట్టుకుని నావంక తదేకంగా ఓ క్షణం చూసింది. నా చేతివేళ్ళల్లో తన వేళ్లు దూర్చింది. ''బావా!.. నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది...' నీ కేమనిపిస్తుందోగానీ అంది.

ఆమె చేతిలోవున్న నాచేయి కొద్దిగా వణికింది. ఇబ్బందిగా చూశాను. బలవంతంగా నవ్వాను...'' ఏమనిపించడం దేనికి?''

''అదేమిటి బావా, ఇన్నాళ్ళకి కల్సుకున్నాం ఇద్దరం. సంతోషంగా లేదూ నీకు?''

''అఫ్ కోర్స్.. అదా! ఇంకా ఏమిటో అనుకున్నాను..'' సిగరెట్టు వెలిగించుకునే నెపంతో చెయ్యి లాక్కున్నాను.

''నిజంగా బావా, నీ వెప్పుడూ గుర్తుకొచ్చేవాడివి. పెళ్ళయి వెళ్ళిపోయిన దగ్గిరనుంచి, ఎన్నిసార్లు నిన్ను ఎంతగానో చూడాలనిపించేది తెలుసా.''

''నిజంగా నామీద నీకంత అభిమానంవున్నట్లు నాకెప్పుడూ తెలియ లేదే..''

''పో, బావా!.. చిన్నప్పుడేదో దెబ్బలాడేదాన్నని అలా అంటున్నావు కాబోలు, మనసులో నీ వంటే నాకెప్పుడూ ఇష్టమే బావా!....

''థేంక్స్!'' నవ్వుతూ అన్నాను.

''హాస్యంకాదు బావా!.. నాపెళ్ళి.. ప్చ్! సరే, ఇప్పుడవన్నీ అనుకుని ఏం లాభం, టూ లేట్ కాదూ.. నిజంగా నీవీ ఐ.ఏ.స్. కాస్త ముందయివుంటే మన జీవితాలు ఇంకోలా వుండేవీనాడు... నాకు మనసులో ఒకటి, పైకొకటి చెప్పడం చేతకాదు బావా! ఎవరో ఏదో అనుకుంటారని మాట దాచుకోలేను.. ఇలా అంటున్నందుకు నీవేం అనుకుంటున్నావో?....''

''క్రొత్త సంగతులు నీ నోట వింటున్నాను ఇవాళ...'' సిగరెట్టు పొగ పీలుస్తూ సాలోచనగా అన్నాను మీనాక్షివంక చూస్తూ.

‘‘నీకు క్రొత్త సంగతిగాని నాకు కాదు.. సర్లే. యిప్పుడెందుకు ఆ గొడవ, నీ కిద్దరుపిల్లలు, నా కిద్దరు పిల్లలు ఇద్దరంసుఖంగా నేవున్నంగా...’’ మొత్తంమీద...... నవ్వేస్తూ అంది.

‘‘ట్రూ.. ఇలా జరిగితే బాగుండేది, అలా జరిగితే బాగుండును అనుకునేందుకు? టూలేట్? జరగనివి చర్చించి లాభం ఏమిటి?.....’’

‘‘నిజమేలే.. అయినా నిన్ను చూస్తుంటే అలా అనుకోకుండా వుండలేను బావా!....’’ అంది అదోలాచూస్తూ. రామావతారం రావడం చూసి లేచి కూర్చున్నాను నేను.

‘‘కాఫీ త్రాగుదామా, మూడు కావస్తుంది...’’ శాంతి. రామావతారం వక్కసారే వచ్చారు. పిల్లలు ఆకలి అంటూ వచ్చారు. మీనాక్షి, శాంతి క్యారియర్ విప్పి ప్లాస్టిక్ పళ్లాలలో కజ్జికాయలు, జంతికలు సర్ది అందించారు. కాఫీలు త్రాగి బాస్కెట్లు సర్ది కారులో పెట్టేసి వచ్చారు. జూ అంతా తిరిగి రావడానికి బయలుదేరాం.

ఎన్నిసార్లో చూసిన ఆపులులు, సింహాలమీద నాకేం ఇంటరెస్టు లేదు. ముందు నడుస్తున్న మీనాక్షి, శాంతి వంక చూస్తూ కాస్త వెనగ్గా నడుస్తున్నాను. రామావతారం పిల్లలు నలుగురిని కష్టడీలోకి తీసుకుని అన్నీ ఓపిగ్గా వివరిస్తున్నాడు వాళ్ళకి, కాస్త ముందు నడుస్తూ.

వెనుకనుంచి మీనాక్షిని, శాంతిని చూస్తుంటే హఠాత్తుగా ఓ సందేహం వచ్చింది నాకు. మీనాక్షి శాంతి ఇద్దరిలో ఎవరందంగా వుంటారు!? జవాబు చెప్పడం ఎవరికైనా కష్టమే! విడి విడిగా చూస్తే ఇద్దరూ అందగత్తెలే! ఇద్దరిలో ఎవరెక్కువ అంటే ఆ ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పలేరు? సంపంగి పువ్వు, సన్నజాజిమొగ్గ ప్రక్క ప్రక్కన పెట్టి రెంటిలో ఏది ఎక్కువ బాగుంది అంటే జవాబు ఎవరు చెప్పగలరు! దేని అందం దానిది. దేని సౌరభం దానిదే! అలాగే మీనాక్షి శాంతి!.. మీనాక్షి అందంలో పొంకం, సౌష్ఠవం కనిపిస్తుంది! శాంతిలో సౌకుమార్యం, లాలిత్యం ఎక్కువ! సన్నజాజి మొగ్గలాగే ముట్టుకుంటే కందిపోయే నాజూకుతనం వుంది! మీనాక్షి గుండ్రంగా, నున్నగా, బింకంగా బంతిపువ్వులావుంటుంది! మగ వాళ్ళ కళ్ళతో చూస్తే మీనాక్షి సెక్సీగా వుందనిపిస్తుంది! మగాడిని కవ్వించే అందం మీనాక్షిది! అది శాంతిలో లేదు!

‘‘ఆకుపచ్చ షిఫాన్ చీరమీద పెద్దపెద్ద గులాబీపూల ప్రింట్, లైట్ గ్రీన్ జాకట్టు, కళ్ళకి కూలింగ్ గ్లాసులు, స్కార్ఫ్‌తో ముందు వెడుతున్న మీనాక్షి నడకలో

వయ్యారం వుంది! సన్నంచు లేత, నీలం కంచి చీర, మోచెయ్యి జాకట్టుతో శాంతి మీనాక్షి ప్రక్కన చాలా నిరాడంబరంగా కనిపిస్తుంది!.. శాంతి అంతే.. ఈ కాలం వాళ్ళలాగ తయారవదు. ఎన్నిసార్లు చెప్పినా అంతే!.. అన్ని విషయాలలో మీనాక్షి ముందు శాంతి తీసేసినట్టుగానే అనిపించసాగింది నాకు మీనాక్షిని చూస్తుంటే.....

జూ అంతా తిరిగి, ఎలిఫెంట్ రైడ్, బోట్ షికారు అన్నీ పూర్తయ్యేసరికి ఆరుగంటలయింది, ఇంటికి వచ్చేసరికి ఏడయింది.

★ ★ ★ ★ ★

పూరీలో బి.యన్. ఆర్. హోటలు సముద్రం ఎదురుగా వుంటుంది. సముద్రానికి దగ్గరగా వుండడంతో వీకెండ్స్‌కి, శలవలకివచ్చే ఫారినర్స్‌తో ఆ హోటలు ఎప్పుడూ నిండుగానే వుంటుంది. రూమ్ కావాలంటే కనీసం ఇరవై రోజుల ముందన్నా బుక్ చేసికోవాలి! ఆ హోటలునించి తిన్నగా సముద్రపు ఒడ్డువరకు సిమెంట్‌తో ఫుట్‌పాత్ వేశారు. స్విమింగ్‌కి వెళ్ళదలచిన వాళ్ళందరూ హోటలులోనే డ్రస్సయి తిన్నగా సముద్రం ఒడ్డుకి వెళ్ళిపోతారు పైన ఏ బాత్ రోబ్‌వో డ్రెస్సింగ్‌గానో కప్పుకుని, హోటలంతా తెల్లవాళ్ళతో, పిలిచేసరికి హాజరయ్యే తెల్ల బట్టల నల్ల ఆటెండర్లతో కళకళలాడుతూ వుంటుంది. విదేశపద్ధతులలలో భోజనం, బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వగైరాలు సర్వ్ చేస్తారు.

ముందుగానే మాకోసం రెండురూములు బుక్ చేశారు. ఉదయం బయలుదేరి తొమ్మిదిగంటలకల్లా పూరీ వచ్చేశాం. కారు హోటలువముందు ఆగేసరికి తెల్లటోపిలు పెట్టుకున్న బైస్తవాళ్ళు ''గదాయిచోకి బాబూ!'' అంటో చుట్టుముట్టారు.

''వీళ్ళెవరు ఏమిటంటున్నారు?'' రామావతారం కుతూహలంగా అడిగాడు.

''బైస్తవాళ్ళు...సముద్రంలో స్నానం చేస్తారా? అని అడుగుతున్నారు... యీత రానివాళ్ళని పట్టుకుని జాగ్రత్తగా స్నానం చేయిస్తారు... సరిగా యీదలేనివారి ప్రక్కనవుండి జాగ్రత్తగా చూస్తారు... వీళ్ళకి యిదే వృత్తి. రోజుకి అధమం వందేసి రూపాయలైనా సంపాదిస్తారు. సాధారణంగా యిక్కడికి వచ్చే ఫారెనర్స్ అందరూ స్విమ్మింగ్‌కే వస్తారు.. పిల్లలని వీళ్ళకి అప్పచెప్పి చూడమంటారు. స్విమ్మింగ్‌కి వెళ్ళి నపుడు... కారు రాగానేపట్టుకుంటారు అందరిని'' అని చెప్పాను. ''నై ఏదైనై! అమెరోయి బాకు ఆసిచ్చి, పోరే దేఖిబా'' అంటూ వాళ్లని పంపేశాను.

గదుల్లో సామాన సర్దుకుని కాఫీ తెప్పించుకు త్రాగాం.

''ముందు దేవాలయానికి వెళదామా. సముద్రం దగ్గిరకి వెళదామా?'' మీనాక్షిని అడిగాను.

ఆ...ఆ.. ముందు సముద్రందగ్గిరకే వెడదాం, స్విమ్మింగ్‌కి అవకాశమే లేదు కలకత్తాలో... పిల్లలకి స్విమ్మింగ్ అంటే చాలా యిష్టం...'' చిన్నపిల్లలా సరదాపడి లేచిపోయింది మీనాక్షి. మీనాక్షికి స్విమ్మింగ్ బాగా వచ్చుట! తరచు వీకెండ్స్‌కి సముద్రతీరాలకే వెళ్ళేవారట! స్విమ్మింగ్ సూట్ వగైరా తెచ్చుకుని వచ్చింది.

రామావతారానికి స్విమ్మింగ్ రాదట!

''ఆయనకి నీళ్ళంటేనే భయం.. స్విమ్మింగ్ ఏమిటి నామొహం.... చెప్పాగా ఉత్త బుద్ధవతారం అని.. వెక్కిరిస్తూ'' అంది మీనాక్షి. రామావతారాన్ని నేను పిలిస్తే ''మీరు వెళ్ళండి.. ఐయామ్‌నాట్ ఇంటరెస్టెడ్ ఇన్ స్విమ్మింగ్, మీరంతా వెళ్ళండి.. కాసేపు హాయిగా పడుకుంటాను'' బద్ధకంగా అన్నాడు.

శాంతీ రానంది. శాంతికీ ఈతరాదు. శాంతికీ ఓ విధంగా నీళ్ళంటే భయమే. ''పోనీ వూరికే ఒడ్డున కూర్చోండి వచ్చి, సముద్రం చూద్దురుగాని రండి..'' అని బలవంతపెట్టాను. మీనాక్షి, నేను ఇద్దరం వెళ్ళాలంటే కాస్త బిడియంఅనిపించి పిల్చాను.

''రండీ బాబూ. ఇంతదూరం పడుకోడానికి వచ్చేరేమిటి అక్క డొచ్చి కూర్చోండి'' మీనాక్షి బలవంతపెట్టింది విధిలేనట్టు లేచాడు రామావతారం.

మీనాక్షి బట్టలు మార్చుకోడానికి వెళ్ళింది. మీనాక్షి పిల్లలిద్దరూ స్విమ్మింగ్ సూట్లు వేసుకుని అప్పుడే తయారయిపోయారు. మా వాళ్ళిద్దరికి యీత రాకపోయినా నీళ్ళలో గెంతాలని సరదా! శాంతి ఇద్దరికి బట్టలుమార్చి చిన్నచిన్న కట్‌డ్రాయర్లు కట్టింది, నేనూ బట్టలు మార్చుకుని, స్విమ్మింగ్ ట్రంక్ తొడుక్కుని బాత్‌రోబ్ కట్టుకుని వచ్చాను. బేగ్‌లో తువ్వాళ్ళు పెట్టింది శాంతి.

డ్రస్సయి వచ్చిన మీనాక్షి వంక చూడ్డానికి నాకుకాస్త అదోలా అనిపించింది సిగ్గుపడి మొఖం తిప్పుకున్నాను. ఆకుపచ్చ బికినీ, పైన తొడుక్కున్న పల్చటి నైలాన్ నెగ్లీలోంచి కనిపిస్తూంటే అదోలా ఫీలయ్యాను. మన ఆడవాళ్ళు స్విమ్మింగ్ సూట్లు, బికినీలు కట్టుకోడం అలవాటు లేకపోవడం చూడకపోవడంనించి అలా అనిపించి వుంటుంది. విదేశంలో యిది సర్వసాధారణం. స్విమ్మింగ్‌లు అవి బాగా అలవాటయిన మీనాక్షి ఏ మాత్రం సంకోచం లేకుండావచ్చి నిల్చుంది.

సముద్ర దగ్గిరకి రాగానే పిల్లలని ఇద్దరు బైస్తవాళ్ళకి అప్పచెప్పాం జాగ్రత్తగా స్నానం చేయించమని చూడమని, రామావతారం శాంతీ, ఇసుకలో కూర్చున్నారు. బీచి వద్దంతా విదేశీ స్త్రీ, పురుషలతో నిండివుంది. కొంతమంది యీత కొడుత్తున్నారు... స్విమ్మింగ్‌అయి అలసిపోయి కొందరు, ఇసుకలో పడుకునిన సూర్యరశ్మితడి శరీరాలకి యింకించుకుంటున్నరు.... పిల్లలు ఒడ్డున గెంతుతూ ఆడుకుంటున్నారు. మరి కొంత మంది నీటిలో బంతిఆట ఆడుతున్నారు. ఇద్దరిద్దరు బెస్తవాళ్ళు యీత రానివాళ్ళని చెరోచెయ్యి పుచ్చుకుని దూరంగా సముద్రంలోముంచి పైకి లాగుతున్నరు...

ఎప్పుడూ నిండుగావుండే పూరీ సముద్రపు ఒడ్డున అందంగా తీర్చి దిద్దడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు పూనుకోదో నాకర్థంకాదు. ఎంతోమంది విదేశీయు లువచ్చి వచ్చిపోయే ఆ బీచి ఓడ్డున సరిఅయిన ఏర్పాటులు ఏమీలేవు. బట్టలు మార్చుకోడానికి, మరీఎండగా వ్ను్నప్పుడు కూర్చోడానికి నీడవున్న ప్రదేశాలు, అలసి సొలసిన వారికి చల్లని పానీయాలు లభ్యమయ్యే కాంటీన్ ఏర్పాటులు, విద్యుచ్ఛక్తి వగైరా సదుపాయాలెందుకు చేయరో? అక్కడక్కడ యీతచాపలు దడిలా కట్టారు బట్టలు మార్చుకోడానికి, నీడ కోసం, అని చూసి విదేశీయులు ఎంత నవ్వుకుంటారోనన్న బాధన్నా లేదు మన ప్రభుత్వానికి! ఏ సదుపాయాలు లేకపోయినా పూరీ సముద్రం ప్రసిద్ధిగాంచడానికి కారణం ఒక్కటే కనిపిస్తోంది నాకు. ఈస్టరన్ ఇండియాలో అంటే బీహార్, బెంగాలు, అస్సాం, వగైరా రాష్ట్రాలకంతటికీ దగ్గరగా సముద్దతీరం ఒరిస్సాలో పూరీలోనే వుండడంచేత, సముద్రం అంటే వెర్రెత్తిపోయే విదేశీయులందరూ సెలవలకి పూరీయే వస్తంటారు. కలకత్తానుంచి ప్లేనులో భువనేశ్వర్ వచ్చి అక్కడనించి కారుల్లో వీకెండ్‌కి పూరీ వెళ్ళే ఎందరో విదేశీయులను చూశాను. అందుకే భువనేశ్వర్ ఎయిర్‌పోర్టులో ఎందరెందరూ విదేశీయులు కనిపిస్తారు. పూరి బీచ్ ని అందంగా తీర్చిదిద్ది ఇంకొన్ని వసతులు కల్పిస్తే ఇంకా అనేకమంది విదేశీయులని ఆకర్షిస్తుందనడానికి సందేహంలేదు.

మీనాక్షినేను స్మిమ్మింగ్‌కి బయలుదేరాం.. మీనాక్షి ఏమాత్రం సంకోచం లేకుండా నెగిలిజీ విడిచేసి నీళ్ళవైపు పరిగెత్తింది. కాని మీనాక్షి ముందు వుత్త స్విమ్మింగ్ సూట్‌తో నిల్చోవాలంటే నాకేందుకో సిగ్గని పించింది!

శాంతి మాట్లాడకపోయినా ఆమె కళ్ళు నన్ను, మీనాక్షిని నిశితంగా పరిశీలిస్తున్నాయి. శాంతి ముఖం అదోలా అయిందనిపించింది. మీనాక్షిని అడ్రస్‌లోచూసి రామావతారానికి ఇదంతా అలవాటే గనుక ఏభావమూ

కనబడలేదు అతనిలో...

''డోన్ట్ గో టూ ఫార్ మీనా! ''పరిగెడ్తున్న మీనాక్షి వెనుక కేకవేశాడు రామావతారం.

''ఇట్సాల్‌రైట్.. సిల్లీ.. మరీ చాదస్తం'' అంది నవ్వుతూ నాతో.

పేరుకి తగ్గట్టు చాపపిల్లలా చరుకుగా యీదుకుంటూ వెళ్ళిపోతుంది మీనాక్షి. చిన్నప్పుడు బాగా అలవాటున్నా ప్రస్తుతం అలవాటుపోయి మీనాక్షిని అందుకోలేకపోతున్నాను. ఓ అరగంట యీది నీళ్ళల్లో వెలకిలా పడుకునిన తేలసాగింది మీనాక్షి కాళ్ళు చేతులు ఆడిస్తూ...

ఆ ఒడ్డునుంచి ఎంతదూరం వచ్చామో తెలియదు. ఆలసట అనిపించింది. కొన్ని గజాలదూరం యీదుకుంటూ వెడితే ఒడ్డు కనిపించేట్టుంది. మీనాక్షితో ఆ మాటే చెప్పాను. అనుకున్నట్టుగానే కొంతదూరం యీదేసరికి ఒడ్డు వచ్చింది. యీ ఒడ్డు అంతా నిర్మానుష్యంగా వుంది. బెస్తవాళ్ళ విరిగిపోయిన పడవలు, చిరిగిన వలలు మాత్రం వున్నయి.

ఆయాసంతో ఇద్దరం ఇసకలో వాలిపోయాం.

''అబ్బ బావా! చాలాదూరం వచ్చేసినట్లున్నాంగదూ'' అంది మీనాక్షి.

''ఊ..'' అన్నాను మాట్లాడలేక, ఓ ఐదునిమిషాలు వుంటేగాని మాట్లాడలేకపోయాను. తరువాత కళ్ళువిప్పి చూశాను. మీనాక్షి తలక్రింద చేతులు పెట్టుకొని కళ్ళు మూసుకుని పడుకుంది. తడిసిన ఆకుపచ్చ బికినీ ఆమె వంపుసొంపులని స్పష్టంగా చూపెడుతోంది. తెల్లగా నున్నగా మెరుస్తుంది శరీరం, ఆమె వంటిమీద నీటిబిందువులు ఎండకి తళతళ మెరుస్తున్నాయి. అలా మీనాక్షిని చూస్తూంటే ఎందుకో నా శరీరం చిన్నగా కంపించింది. ఆ క్షణంలో నామనసులో ఏ భావం వుందో చెప్పగలిగే మాటలేదు. తదేకంగా చూస్తున్న నేను హఠాత్తుగా మీనాక్షి కళ్ళు తెరవడంతో పట్టుబడ్డ దొంగలా తడబడి చూపు మరల్చుకున్నాను.

''బావా?'' అ,ది మీనాక్షి నా కళ్ళలోకి చూస్తూ, నేను అప్పుడే మీనాక్షిని చూస్తున్నట్టు అటు తిరిగాను...

''అబ్బ! ఎన్ని ముత్యాలో'' అన్నాను నవ్వుతూ.

''ఏవి ఎక్కడ?....'' హడావిడిగా ప్రక్కకి తిరిగి మోచెయ్యిమీద అనుకుని లేచింది మీనాక్షి.

''అవిగో అన్నాను'' మీనాక్షి వంటిమీద మెరుస్తున్న నీటి ముత్యాలని చూపిస్తూ.

మీనాక్షి తన శరీరంవంక చూసుకుని ఆరక్షణం సిగ్గుపడింది. ''పో బావా ఇంకా నిజం అనుకున్నాను... పూరీ సముద్రం గవ్వలు, శంఖాలు, వగైరాలకి ప్రసిద్ధిగదా, ముత్యాలుకూడా దొరుకుతాయనుకున్నాను.....''

''అమ్మ ఎంత ఆశ! హారం చేయించుకుందామనుకున్నావా?''

మీనాక్షి రెండు దొర్లు దొర్లి నా దగ్గరికి వచ్చి మోచెయ్యిమీద ఆని నా మొహంలోకి వంగి చూసింది కొంటెగా. ''అమ్మో బావగారికి సరసం కూడా తెలుసన్నమాట'' అంది చిలిపిగా నాతడిజుట్టు గుప్పెటతో పట్టుకుని యిటు అటు గుంజింది.

నామీదకి వంగున్న మీనాక్షి తగిలీ తగలని అర్థనగ్న శరీరం, వంటిని పూర్తిగా కప్పని ఆ దుస్తులలోంచి కనిపించే మీనాక్షి సౌష్ఠవం చూసి వేడిరక్తం పొంగింది. కళ్ళుగట్టిగా మూసుకున్నాను... లేకపోతే యీ పాడు మనసు శరీరం ఏకంఅయి ఏం చెయ్యకూడనిది చేయిస్తుందో నాచేత!

మీనాక్షికి ఎంత చొరవ! నిర్భయం! పరాయి మగవాడినన్న ఆలోచనకూడా లేనట్టు ఎంత నిర్భయంగా నా ప్రక్కన పడుకుంది!... నామీద అంత నమ్మకమా? లేక నా నిగ్రహం, ప్రయోజకత్వం పరిశీలిద్దామనా? ... మీనాక్షి అభిప్రాయం ఏమిటో తెలుసుకోలేకపోయాను. ఆ కళ్ళలోకి ఎంత సేపుచూసినా కొంటెతనం మాత్రం కనిపిస్తుంది....

ఎక్కువ సేపు మీనాక్షిని ప్రక్కనుంచుకుని నిగ్రహం చూపడం నా వల్ల కాలేదు! నాశరీరం వశం తప్పకముందే వివేకమో, సంస్కారమో, చెప్పలేను గాని తట్టి లేపాయి... లేక పిరికితనమన్నా కావచ్చు... చటుక్కున లేచి కూర్చున్నాను...

''పద, మీనాక్షి వెళ్ళిపోదాం'' అన్నాను..

''అప్పుడేనా బావా!'' అంది అదోలాచూస్తూ.

''అప్పుడేనా ఏమిటి? మనం వచ్చి రెండుగంటలపైన అయింది వాళ్లు హడావిడి పడుతుంటారు.. లే వెళ్ళిపోదాం.. '' అన్నాను లేచి నిలబడి.

చేతులు రెండు చాచింది విలాసంగా లేపమన్నట్టు, చేతులందించి లాగాను.

ఆ లాగడంలో మీనాక్షి ఆ వేగానికి తూలి పడబోయి నాగుండెల మీద చేతులు ఆన్చి నిలద్రొక్కుకుంది.. మీనాక్షి పడకుండా అప్రయత్నంగా నా చేతులు ఆమె నడుంచుట్టూ తిరిగాయి, ఒక్క క్షణం అలా నిలబడ్డాం ఇద్దరం. ఒకరి మొహం ఒకరు చూసుకుంటూ, 'మీనాక్షి' అన్నాను బరువుగా. నే నేమయిపోతున్నానో నాకే తెలియని స్థితి అది.

మీనాక్షి కొంటెగా నవ్వింది నా మొహంచూస్తూ..... ''బావా'' అంటూ నాముక్కు పట్టుకు వూగించి నీళ్ళలోకి పరుగెత్తింది, ఆ ''బావా'' అన్న మాటలో ''ఇంత పిరికివాడివేమిటి నీవు'' అన్న అర్థం స్ఫురించింది.

నిజమే పిరికివాడినే ... లేకపోతే ఇలాంటి ఛాన్స్ ఎవరన్నా వదులుకుంటారా? ... మరి నేనెందుకు వదిలినట్టు? ... జవాబు ఆలోచించడానికి వ్యవధి లేదు... యీదుకుంటో వెళ్ళిపోతున్న మీనాక్షిని కలుసుకున్నాను.

ఒడ్డుకి చేరేసరికి రామావతారం, శాంతి, పిల్లలు ఎవరూ కనబడలేదు, బహుశా ఆలస్యమయిపోయిందని హోటలుకి వెళ్ళిపోయివుంటారు. పిల్లలకి స్నానం చేయించిన బెస్తవాళ్ళు మమ్మల్ని చూసి బేగ్ అందించారు. ''సే బాబూమానె, యిత్తె పర్యంతు దేఖికిరి ఎబైకా జాయిచ్చి బాబూ!'' అన్నాడు.

''పద వాళ్లు ఇంతవరకు మనకోసం చూసి యిప్పుడే వెళ్ళిపోయారట'' తువ్వలుతో తుడుచుకుని, బాత్‌రోబ్ కప్పుకుని హోటలుకి బయలుదేరాం.

ఇద్దరం హోటలికి వెళ్ళేసరికి పిల్లలకి భోజనాలు పెట్టించేసి మా కోసం చూస్తున్నారు రామావతారం, శాంతి. మేం వెళ్ళగానే రామావతారం కోపంగా మీనాక్షివంక చూశాడు. ''ఏనాడనగా వెళ్ళారు...యింత సేపా, నీకసలు ఎక్కడికి వెళ్ళినా వళ్ళు తెలియదు.. ఇంకా రారేమిటని మేం యిక్కడ కంగారుపడుతున్నాం..'' కేక లేశాడు..

''ఏమయిపోతాను... బావ వున్నాడుగా సాయం!'' నిర్లక్ష్యంగా అంది మీనాక్షి లోపలికివెడుతూ. నేనేం అనలేక గిల్టీగా చూశాను. శాంతి నన్నూ, మీనాక్షినీ పట్టిపట్టి చూసింది. మా మొహాలలో భావాలు వెదకటానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్టు.. వాళ్ళిద్దరిని తప్పించుకుని లోపలికి వెళ్ళాను... భోజనాలదగ్గర మాటల మధ్యలోగాని మామూలుగా అనలేకపోయాను.

ఆ సాయంత్రం వూరంతా ఒకసారి తిరిగివచ్చి బీచిఒడ్డున కూర్చున్నాం. వెన్నెలరాత్రి! సముద్రం చంద్రుడినిచూసి ఎగిరిపడ్తూంది.. వెన్నెల కెరటాలమీద

ధగధగలాడుతూ మెరుస్తూంది! మీనాక్షి, శాంతి ఇద్దరూ పాటలు పాడారు అడగ్గానే. మీనాక్షికి పాటవచ్చిని, యింత శ్రావ్యంగా ఆమె గొంతు వుంటుందని ఆనాడే తెలుసుకున్నాను. శాంతి సంగీతం నేర్చుకుంది. ఆవెు పాడటంలో వింతలేదు! మీనాక్షి గురించిన నిజాలు నాకేం తెలియవన్న మాట! మీనాక్షి వచ్చిం దగ్గిరనుంచి క్షణ క్షణానికి మీనాక్షి దగ్గరవుతూంది నాకు! రామావతారం అదృష్టానికి ఆ కొద్ది రాజుల్లోనే ఎన్నోసార్లు ఆసూయమద్దాను.

మర్నాడు ఉదయం స్నానంచేసి పూరీ జగన్నాధుని చూడ్డానికి బయలుదేరాం. రామావతారం పట్టుపంచెకట్టి అచ్చతెలుగు వేషం వేశాడు. మీనాక్షి శాంతి పట్టుచీరలు కట్టారు. వాళ్ళందరిని చూసి, పంచె కట్టుకోవడం అలవాటులేని నేను పైజామా, లాల్చీ కట్టుకున్నాను. అయినా ఆ దేవాలయానికి పేంటుతో వెళితే మళ్ళీ అదెందుకు పనికిరాదని అనుభవ పూర్వకంగా తెలుసుకున్న నేను క్రిందటి సారిలా టెర్లిన్‌పాంటు పాడుచేసుకోలేక పైజామా కట్టుకున్నాను.

నిజంగా పూరీ దేవాలయం చరిత్ర ప్రసిద్ధ మయినదే అయివుండ వచ్చు. ఆ దేముడి మహిమ గురించిన నిజానిజాలు నాకు తెలియవు, గాని ఒకసారి ఆ దేవాలయానికి వెళ్ళివస్తే మరి వెళ్ళబుద్ధిపుట్టదు అని నా ఉద్దేశం! సర్వం జగన్నాధం అంటూ కుండల్లో వుడికించిన అన్నం పప్పు పిడతలు వాటిమీద జుమ్మని ముసిరే ఈగలు. అవెంతో భక్తిగా ''భోగం'' అనుకుంటూ కొనుక్కుని కళ్ళకద్దుకు తినేప్రజలు, గర్భగుడిలో ఆ చీకటి, కాలుక్రిందపెడితే జర్రున జారే ఆ పాకుడు.. డబ్బీయడం ఏ మాత్రం తక్కువయినా బండబూతులు తిట్టే పండాలు... కారు దిగగానే చుట్టు ముట్టే ఆ పండాలు... అదంతా చూస్తే దేముడిమీద భక్తి కలగటం అటుంచి వున్న భక్తి విశ్వాసాలుకూడా పోయి ఎప్పుడెళ్ళిపోదామా అని పించడం సహజం. దక్షణాదిని వున్నంత పరిశుభ్రంగా ఉత్తరాదిని దేవాలయాలు వుండవు. అందులో పూరీ, బెనారస్ దేవాలయాలు అపరిశుభతకి ప్రసిద్ధి. ఆ వాతావరణంలో ఓ క్షణంకూడా దేముడిమీద మనసు నిలవదు. అయినా ప్రజలు వెళ్ళడం మానరు! నాలాంటివాళ్ళు యింతదూరం వచ్చాం ఓ సారి చూచిపోదాం అనైనా రాక మానరు! అదేమిటో పూరివెళ్ళి జగన్నాధుని దర్శిచుకని రాలేదంటే అదో వెలితిగానేకాక, ఏదో తప్పు పని చేసినట్టు ఫీలవుతాం అంచేత ప్రతీసారివిసుక్కుంటూనే వెళ్ళడం పరిపాటి!

కారు అగడం తడవు ఓ పదిమంది పండాలు చుట్టుముట్టారు దేవుని దర్శనం చేయిస్తామని. ఒద్దు మహాప్రభో అన్నా వినిపించుకోక వెంట పడ్డారు.

మామూలు దేవాలయానికి మాదిరి పళ్ళు, కొబ్బరికాయలు పట్టుకెళ్ళడానికి లేదు పూరీ దేవాలయానికి! ఈగలు ముసిరే లస్కోరావుండలు, పిడతలలో దొరికే రసగుల్లాలు, జగన్నాధుడికి యిష్టంకాబోలు, పూలు, లస్కారావుండలు కొని లోపలికి వెళ్ళాం. దేవాలయానికివెళ్ళే త్రోవలో లోపలికిరు ప్రక్కలా రకరకాల సైజుల కుండలలో అన్నాలు, పప్పులు కూరలువండి అమ్మకానికి పెడతారు. వాటిని ఆశ్రయించుకుని ఎన్నివేలు, లక్షలు ఈగలు బ్రతుకుతున్నాయో లెక్కలేదు....

''అబ్బ.. అదేమిటి ఆ అన్నా లేమిటి... ఛీ ఛీ... ఈగలు ఎలా వ్రాలుతున్నాయో చూడు!'' మీనాక్షి అసహ్యించుకుంది అవి చూసి.

''తప్పు తప్పు...కళ్ళుపోతాయి అలా అన్నావంటే... అది మహాప్రసాదం, దాని కే రోగాలు అంటవు ఎన్ని ఈగలు వాలినా!'' నవ్వుతూ అన్నాను.. నవ్వుతూ అన్నా ఆ మాటల్లోకాస్త నిజం వుందేమో అనిపిస్తుంది. రోజుకి ఎన్ని వందలమందో ఆ భోగం కొనుక్కుని తింటూనే వున్నారు.. అందరికీ రోగాలు వస్తున్నాయా? అంతేగాక ఆ భోజనం ఎంతో రుచిగా వుంటుందని, ఆ రుచి మనం ఎంతబాగా యింట్లో వండినా రాదని తిన్న అందరూ అంటారు. మన దేవాలయాల్లో దద్ధోజనం పులిహోరరుచి ఇంట్లోచేసిన దానికి చస్తేరాదు. అలాగేనేమో ఇదీ అని భగవంతుని మహిమో ఏమో!'' మనమూ తినాలి. ఆ ప్రసాదం. పూరీ వచ్చి అది తినకుండా వెడితే తిన్నగా నరకానికి పోతావు'' నవ్వుతూ బెదిరించాను.

''అప్పటి నరకం సంగతి తరువాత కానీ ముందీ నరకంలోంచి నన్ను లాక్కెళ్ళు!'' – ''మీనాక్షి నీకిష్టం లేకపోతేమానేయికాని, కామెంట్స్ మాను!'' రామావతారం కసిరాడు, అతనికి దైవభక్తి, నమ్మకం ఎక్కువట.

అ తొడత్రోక్కిడిలో దైవదర్శనం అయిందనిపించుకొని బైటపడ్డాం. మామూలుకంటె ఆ నెలలో పూరీలో విపరీతమైన రష్ వుంది. కారణం జగన్నాధుని ''నవ కళేబర్'' ఉత్సవం జరుగుతుంది. ''నవ కళేబర్'' అంటే పన్నెండు సంవత్సరాలకి ఒకసారి జగన్నాధుడు, బల భద్రుడు, సుభద్రాదేవి పాత విగ్రహాలని తీసేసి క్రొత్తవి ప్రతిష్టిస్తారు. ఆ పాత విగ్రహాలని దేవాలయం ఆవరణలోనే అగ్నిహోత్రానికి అర్పిస్తారు. దాన్ని ''కైవల్యవైకుంఠం'' అంటారు! అది చూడడానికి వేలకొద్దిప్రజలు వస్తారు. ఆ క్రొత్త విగ్రహాలని ఏ కర్రతోపడితే ఆ కర్రతో చేయడానికి వీలులేదు. దేవస్థానం పూజారులు నెలరోజులు ముందుగా ఆ విగ్రహాలకి కావల్సిన కలపకోసం వెతకడానికి బయలుదేరుతారు! ఆ విగ్రహాలు

చేసేందుకు కావల్సిన వేపచెట్టుకి, నేలనించి మూడు గజాలెత్తువరకు కొమ్మలు వుండకూడదు. కొమ్మలన్నీ ఆకాశంవైపే వుండాలి, చెట్టు మొదట పాము పుట్ట వుండడం శ్రేష్టం, చెట్టుమీద ఏ పక్షులగూడు వుండరాదు. వేపచెట్టు రావిచెట్టు ప్రక్కప్రక్కన వుండాలి మొదలైన ఏవేవో నిబంధనలు వుంటాయి. అలాంటి చెట్టుకోసం అన్వేషిస్తారు. ఈసారి ఓవింత జరిగింది. ఓ పూజారికి జగన్నాధుడు కలలో కనిపించి నాకోసం ఫలానాచోట ఓ చెట్టుంది, దానితో నా విగ్రహాలు చేయండి, ఆ చెట్టుమీద శంఖ, చక్రగదా పద్మ చిహ్నాలు వుంటాయి అని చెప్పాడట? ఆ ప్రకారంగానే ఆ చెట్టుని వెతుక్కుంటూ బయలుదేరితే సరిగా కలలో చెప్పిన ఆ చోటు లోనే ఆ చెట్టు కన్పించింది. దానిమీద శంఖ, చక్ర, గదా పద్మాల ఆకారం ఆనవాళ్ళు చెట్టుమీదే సహజంగా వున్నాయి! యింక ఆ వింత చూడడానికి తండోపతండాలు ప్రజలు వచ్చారు! ఆ చెట్టు నరికి ఉత్సవాలతో ఊరేగింపులతో పూరీ తీసికెళ్ళి విగ్రహాలు తయారుచేసి ప్రతిష్టించారు....

ఇదంతా చెపితే మీనాక్షి వాళ్ళు ఆశ్చర్యంగా విన్నారు. త్రోవలో ఆ చెట్టు దొరికిన చోటు చూపించాను వెళ్ళేటప్పుడు.

మధ్యాహ్నం అంతా షాపింగ్ చేశారు మీనాక్షి, శాంతి, ఒరిస్సా ఫిలిగ్రీ వర్క్‌కి, కొమ్ముసామానుకి ప్రసిద్ధి! మీనాక్షి ''ఫిలిగ్రీ'' వస్తువులు చాలా కొంది. డ్రాయింగ్ రూములోకి ఏవేవో డెకరేషన్ సామాను కొంది! జంతువుల చర్మంతోచేసే బూట్లు, పాముచర్మాలతో చేసిన చెప్పులు ఎన్నెన్నో కొంది. గవ్వలతో చేసిన వస్తువులు, పూసలహారాలు కొంది. వెర్రిగా! ఓ రెండు వేలు ఖర్చు పెట్టి వుంటుంది ఆ పూట!

మర్నాడు ఉదయమే బయలుదేరి వచ్చేశాం భువనేశ్వర్.

కోణార్క్ భువనేశ్వర్‌కి నలభై మైళ్ళ దూరంలో వుంది! ఒకప్పటి సూర్యభగవానుని ఆలయం ప్రస్తుతం శిథిలాలయంగా మిగిలింది. పద మూడవ శతాబ్దం నాటిది. గర్భగుడి ముఖద్వారం, సూర్యుడు ఉదయించే తూర్పుదిక్కున వుంటుంది. సూర్యుని ఉదయకిరణాలు సరిగా ఆ విగ్రహం మీద పడేవిట! ప్రస్తుతం సూర్యవిగ్రహం లేదు. పడిపోతున్న ఆ గర్భగుడిని రాళ్ళు పేర్చి నిలబెట్టారు. అంత ఎత్తుకు ఆ రాళ్ళనుచేర్చి కట్టిన సూర్యరథం చూడగానే ఎలా తెచ్చారీ రాళ్ళను యింత ఎత్తుకు అని ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఆధునిక పరికరాలు లేకుండానే, సిమెంటు ఇసక వగైరాలు ఏమీ లేకుండా అంత అద్భుతమైన కళా ఖండాన్ని అంత ఎత్తున రాళ్ళలో మలచిన ఆనాటి శిల్పులు కౌశల్యానికి ఆశ్చర్యపడకుండా వుండలేరు ఎవరూ సరిగా ఆర్టిస్టిక్ వ్యూతో చూస్తే ఒక్కోప్రక్క ఓ రోజు తక్కువ పట్టదు, ఆ శిల్పకళా

వైభవం చూడాలంటే, మనకి తెలియని ఎన్నో అర్థాలతో రాళ్ళని మలిచారు ఆ శిల్పులు! పన్నెండు నెలలు పన్నెండు చక్రాలుగా, ఏడుఆశ్వాలువారానికి గుర్తుగా ఒక్కోచక్రంలోనిచీలికలుపక్షంగా రక రకాలుగా అర్థాలున్నాయి ఒక్కోదానికి. ఒక్కచక్రంలో అలంకారాలు, ఆభరణాలులనాటి ఆయుధాలు అన్నీ తీర్చిదిద్దారు. అన్నింటికంటె ప్రజలని ఎక్కువ ఆకర్షించేవి కోణార్క దేవాలయం మీద వున్న 'కామసూత్రాల 'శిల్పాలు! కొంటె కోణంగులు ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుతారు! స్త్రీలు సిగ్గుపడి తలలు తిప్పుకుంటారు! విదేశీయులకే ఆశ్చర్యంగా కనిపించే ఆ శిల్పాలని జాగ్రత్తగా ఖరీదయిన కెమేరాలతో ఫోటోలు తీసుకుంటారు. కావల్సిన వారికి ఆ ఫోటోలన్నీ పైన దొరుకుతాయి దుకాణంమీద! అక్కడ మన దేశీయులకంటె విదేశీయులే కనిపిస్తారు. టూరిజం అంటే మనకంటె విదేశీయు లకే ఎక్కువ యిష్టం అనుకుంటా! వాళ్ళకున్న ఆంగబలం, అర్థబలం మనకులేవు.

వెంటపడ్డ గైడ్‌ని వద్దని బయలుదేరాం అందరం. నెంబర్ల వారీగా ఎక్కుతూ వెడితే సులభం అవుతంది వెళ్ళడం! ఉప్పునీటి గాలికి రాళ్ళు కన్నాలుపడి ఆకారాలు పోగొట్టుకుంటున్నాయి. రాయినే కన్నాలు పెట్టగలిగేశక్తివంతమైన గాలి!

''అబ్బ! ఎంత బాగుంది బావా!'' మీనాక్షి క్రిందనించే చూసి ఆశ్చర్యంగా నిలబడిపోయింది.

''రియల్లీ, వర్త్ సీయింగ్'' రామావతారం కూడా. మెచ్చుకున్నడు.

''ఇక్కడనించే ఏం చూస్తారు. పదండిముందు చుట్టూ తిరిగి తరువాత పైకివెడదాం'' అన్నాను. చుట్టూ తిరిగిచూసి పైకి ఎక్కడం ఆరంభించాం. కాస్తదూరం ఎక్కేసరికి రామావతారం ఆయాసంతో చతికిలబడిపోయాడు! పాపం స్థూలకాయుడు దానికితోడు పొట్ట! అంతేకాక మరీ పిరికివాడు! అన్నింటికి భయం, చాదస్తం! చకచక పరుగులు పెడ్తున్న పిల్లల్ని పడిపోతారని వెళ్ళద్దని కేకలు పెట్టసాగాడు. మమ్మల్ని జోళ్ళు విప్పేయమని గాభరా పెట్టాడు. జారిపోతారు రాళ్ళమీద అని పిల్లల బూట్లు విప్పి, వాళ్ళు అటు ఇటు పరిగెత్తిపోకుండా చేతులు పట్టుకున్నాడు.

''ఇక్కడినించే చూద్దాం. కనిపిస్తూందిగా'' అంటాడు రామావతారం

బాగుంది మీరు రాకపోతే మానేయండి, ఇంతదూరం వచ్చి ఏం చూడకుండా కూర్చోడానికా వచ్చాను,'' రామావతారం మాటలు లక్ష్యపెట్టకుండా పైకి ఎక్కసాగింది మీనాక్షి. నేను మరేం పరవాలేదని నచ్చచెప్పినా రామావతారం పైకి రాలేనన్నాడు.

''మీరు వెళ్ళండి పిల్లల్ని చూస్తూ కూర్చుంటాను అన్నాడు''..... ''పిల్లల్ని నేను చూస్తాను నేను ఎన్నిసార్లో చూశాను'' అంది శాంతి. మొత్తం మీద రాలేక రమావతారం, ఇంటరెస్టు లేదంటూ శాంతీ ఇద్దరూ క్రిందే వుండిపోయారు. సరదాపడ్తున్న పిల్లల్ని జాగ్రత్తగా తీసికెడతాననిన రామావతారానికి ప్రామిస్ చేసి పిల్లలు, నేను మీనాక్షి పైదాకా ఎక్కి అన్నీ చూశాము. తిరిగివస్తూ ఆయాసం తీర్చుకోడానికి ఓవయాల నీడవున్న రాయి మీద కూర్చున్నాం... పిల్లలు ఎంతచెప్పినా వినకుండా క్రిందికి పరుగెత్తి వెళ్ళిపోయారు...

క్రింద కూర్చున్న రామావతారం, శాంతి బొమ్మలలాగ కనిపిస్తున్నారు. అంత ఎత్తునించి.. అలాచూస్తూ హఠాత్తుగా మీనాక్షి అంది ''మీ ఆవిడ చాలా అందగత్తేనే బావా!...''

ఏం అంటాను! అందులో రామావతారం ప్రక్క కూర్చుంటె మరీ అందంగా బొమ్మలా కనిపిస్తూంది! ఏదో ఒకటి అనాలిగా!'' ఆ... అందంగా మలచిన ప్రాణంలేని పాలరాతిబొమ్మ!'' నిర్లక్ష్యం ధ్వనించేటట్టు సిగరెట్టు అంటించుకుంటూ అన్నాను.

మీనాక్షిని చూసిం దగ్గరనించి నిజంగా శాంతి ఇంట్లో ఓ ప్రాణం లేని బొమ్మలాగే కనిపిస్తుంది నాకు.

''అదేమిటలా అంటున్నావు!''

''కాకపోతే మరే అంటాను! నీవే చూస్తున్నావుగా, కదలికలేని బొమ్మలాగే వుంటుంది ఇంట్లో. ఓ చలాకీతనం లేకుండా, డ్రాయింగ్ రూములో డెకరేషన్ పీస్‌లాగ ఇంటికి అలంకారం!...'' విరక్తిగా అన్నా ను.

''ఊ.. మా ఆయనే బుద్ధావతారం అనుకుంటే. మీ ఆవిడా ఆయన్ని మించిపోయింది స్తబ్ధతనానికి.. అబ్బ అలా ఎలా వుండగలరో ఓ మాటా మంతీ సరదాల్లేకుండా.. నేను వుండలేను బాబూ...!''

''నీకి బుద్ధావతారం, నాకీ కూర్మావతారం దొరికాయి... '' నవ్వుతూ స్పోర్టివ్‌గా అందామని ప్రయత్నించినా ఆ మాటలో చిన్న నిస్పృహ ధ్వనించింది.....

''బాగా చెప్పావు.. అయినా అంతే.. దేన్లోనూ సరదాలేదు.. సినిమాఅంటే ఇంటరెస్టులేదు, క్లబ్బులంతకంటె అక్కరలేదు.. ఫ్రెండ్స్ అసలేలేరు, ఎంతసేపూ ఆఫీసు, తరువాత తిండం, పడుకోడం.... నాకు వళ్ళు మండిపోతూ వుంటుంది.. ఆయనతో లాభంలేదని నా అంతట నేనే సరదాలు తీర్చుకుంటాను.. కొన్నిటిని ఆయనకోసం చంపుకోక తప్పడంలేదు....'' అదోరకంగా అంది మీనాక్షి.

''నీది, నాది ఒకటే కేసు! ఇలాంటి జతలు ఎందుకు కూరుస్తాడో ఆ దేవుడు!.. శాంతి అన్ని విదాల అనుకూలవతే...అందం, చదువు.. అన్నీవున్నయి.... ఇంట్లో దేనికీ లోటులేదు! ... మరెందుకు ఆ స్తబ్ధత? సరదాగా, చలాకీగా, జల్సాగా బ్రతికే నాల్గురోజులు ఎందుకు బ్రతకకూడదని నేనంటను! ముందుచూపు వుండాలంటుంది... ' ఈ రోజు విచ్చలవిడిగా తిరిగి ఖర్చుపెడితే రేపో' అంటుంది... భవిష్యత్తు ఆలోచించాలంటుంది.. ఏదేదో నాన్సెన్స్ చెబుతూ వుంటుంది, కబుర్లు చెప్పమంటే ఫస్టు.. ఎంతకని వాదిస్తాను.. తనమూలంగా నా సరదాలెన్నో చంపేసుకున్నాను...'' అదో రకం విరక్తిగా అన్నాను....

బావా! అటుచూడు.. ఆ బుద్ధావతారం, మీ కూర్మావతారం ఇద్దరిని ఓ చోట పెడితే ఎలా వుంటుందటావు?... నిజంగా అలాంటివాళ్ళు ఇద్దరూ మొగుడు పెళ్ళాలయితే ఆ యిల్లు ఎలా వుంటుందంటావు!?'' నవ్వుతూ కొంటెగా అంది మీనాక్షి!

''ఇంకెలా వుంటుంది, వాళ్ళతో పాటు ఇల్లూ నిద్రపోతుంది, నా జోక్‌కి నేనే నవ్వాను'' గట్టిగా.. మీనాక్షి గట్టిగా నవ్వింది 'కరెక్టుబావా!'' అంటూ.

క్రిందనించి రామావతారం, శాంతి మావైపు చూస్తున్నారు. వేం నవ్వుతున్నామని తెల్సినా, కారణం తెలియదు, వినపడదు... రమ్మని చేయి ఊపాడు రామావతారం... క్రింతికి దిగివెళ్లాం. కొబ్బరిబొండాలు కొంటున్నాడు రామావతారం.

చల్లని కొబ్బరిబొండాలలో నీళ్ళు త్రాగాక ప్రాణం కుదుటబడిందని పించింది.. కెమెరాతీసి రకరకాల పోజుల్లో ఏనుగుల శిల్పాల దగ్గిర, రథ చక్రాల దగ్గిర అందరిని నిలబెట్టి ఫోటోలు తీశాను.

బయటికివెళ్ళి ఎదురుగా సర్విచెట్ల మధ్య ఇసుకలో కూర్చుని తెచ్చుకున్న ఫలహారాలు తిని కాఫీలు త్రాగాం

అక్కడ రాత్రి వుండదల్చినవారికి గెస్టుహౌస్ వుంది. అక్కడ వుండి చేసే దేమీలేదని రాత్రికివుండే ప్రోగ్రాం పెట్టుకోలేదు... ఇంక అక్కడ చూడవల్సిన మ్యూజియం ఒకటి చూసేసి ఏడుగంటలకి ఇల్లు చేరాం.

తరువాత మా ప్రోగ్రాం గోపాల్ పూర్! గోపాల్‌పూర్ దూరం కాబట్టి ఒకరోజులో వెళ్ళిరావడం కుదరదని మూడురోజులు ప్రోగ్రా వేశాను ఒకరోజు వెళ్ళడం అక్కడక రోజుండడం మూడోరోజుబయలుదేరి రావడం.

గోపాల్‌పూరులో సముద్రంతప్ప అక్కడ యింక చూసేందుకు ఏమీలేవు! అక్కడికి వెళ్ళేవారు సాధారణంగా సముద్రంలో స్విమ్మింగ్‌కీ వెళాతరు, గోపాల్‌పూరులో బీచి ఒడ్డున ప్రసిద్ధిచెందిన ''ఓబ్ రాయ్ హోటలువుంది. విదేశీపద్ధతులలో, ఆధునికంగా కట్టబడిన హోటలు అది! ఆ ఖరీదులుసామాన్యులకి అందుబాటులో వుండని కారణంగా సాధారణంగా అక్కడికి వచ్చేవారు మరీడబ్బున్నవాళ్ళు, విదేశీయులే వుంటారు. పూరీలాగే హోటలులో, బీచిలో, అందరూ విదేశీయులే వుంటారు. ముఖ్యంగా సమ్మర్‌కి, క్రిస్మస్ సెలవలకి హోటలు నిండుగా ఉంటుంది.. హోటలుముందు కుర్చీలు వేసుకు కూర్చుంటే సముద్రం ఒడ్డున కూర్చున్నట్టే వుంటుంది.

నా ప్రోగ్రాంవిని శాంతి ''ఓబ్‌రాయ్ హోటలు చాలా కాస్ట్లీ కాదూ!'' అంది.

నావళ్ళు మండింది తీక్షణంగా చూశాను. ''అవుతే అవుతుంది, రోజు ఖర్చుపెడతామా ఏమిటి? ఎప్పుడూ డబ్బుడబ్బు ఓ సరదాలేదు పాడు లేదు'' ఆవసమైన దినికంటె నాగొంతు అంత కర్కశంగా మారడానికి కారణం ఇన్నాళ్ళుగా శాంతిపట్ల నావిరక్తి కారణం.. సందు దొరగ్గానే కసి తీర్చుకున్నను...

శాంతి మొహం నల్లబడింది. 'అందుకు అనలేదు'' అదురుతున్న.. పెదాలతో మెల్లిగా అంది. పరిస్థితి గుర్తించి రామావతారం శాంతిని సపోర్ట్ చేస్తూ మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించాడు.. ''అవునండీ, రోజుకి ఏ నాలుగు వేలు అనవసరంగా ఎందుకు ఖర్చు? అందులో రెండు రూములు కావాలి మనకు, చాలా ఎక్కువ! ఇంతా చేస్తే అక్కడ సముద్రంతప్ప మరేం లేదంటున్నరు.. పూరీ చూశాంగా'' అన్నాడు.

''మరేం పరవాలేదు, ఆవనీండి. రోజూ మీరు రారు, రోజూ ఖర్చు పెట్టం.. అన్నీ చూడ్డానికి కాకపోతే మరెందుకు వచ్చారు మీరు...'' శాంతి వంక కఠినంగా చూస్తూ అన్నాను....

శాంతి తలవంచుకు లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. మలినమైన ఆమె ముఖంచూస్తే అంత దురుసుగా మాట్లాడకపోవలసిందేమో అనిపించింది.

గోపాల్‌పూర్ వెళ్లిరోజు మధ్యాహ్నం ఆ మర్నాడు అంతా... నేను మీనాక్షి ఎక్కువభాగం సముద్రంలోనే గడిపాం.

సముద్రం ఒడ్డున కుర్చీలు వేసుకొని రామావతారం, శాంతి పుస్తకాలో, ట్రాన్సిస్టరో పట్టుకుని కూర్చునేవారు. వాళ్ళ పర్యవేక్షణలో పిల్లలు దగ్గిరిగా నీళ్ళల్లో ఆడుతూండేవారు.

నేను మీనాక్షి మాత్రం స్విమ్మింగ్ నెపంతో దూరంగా ఈదుకుంటూ వెళ్ళిపోయి, దూరంగా నిర్జనమైన ఒడ్డున అలా కూర్చుని గంటలు గంటలు గడిపే సేవారం.

ఆ రెండు రోజుల్లో మీనాక్షి నాకు మరింత సన్నిహితంగా వచ్చినట్లనిపించింది... అలా ఆమెనిచూస్తూ, ఏదో పిచ్చిపిచ్చిగా మాట్లాడుతుంటే.... ఇన్నేళ్ళ నావైవాహిక జీవితంలో లభ్యమవని తృప్తి ఆనందం ఇన్నాళ్ళకి ఆ రెండురోజుల్లోనే లభ్యమయినట్టు అనిపించింది! మా మాటలకి అర్థంవుండేదికాదు! మీనాక్షి ఏదో చెప్పేది, నేను పరధానంగా వింటూ ఊకొడ్తూ... ఆమెని కళ్ళతో త్రాగేసేవాడిని అంతే.. అంతకంటె చొరవ చేసే సాహసం చెయ్యలేకపోయాను! నా ఊహలెంత సేపూ.. మీనాక్షిని పెళ్ళాడివుంటే?.... అన్నోచోటే కేంద్రీకృతమయ్యేవి ఎంతసేపూ!!..... అలా ఆలోచంచడం, అలా పరస్త్రీని చూడడం వగైరాలు తప్పని, నా భార్యకి ద్రోహంచేస్తున్నానన్న ఆలోచనలుగాని ఆ క్షణాలలో నాకెప్పుడూ రాలేదు.. మరి .. మీనాక్షి మనసులో ఏ భావాలుండేవూ నాకు తెలియదు! నామీదిష్టం వున్నట్టు పబ్లిగ్గానే ప్రకటించింది...నన్ను పెళ్లాడుదామన్న ఊహ వున్నట్టు స్ఫురించింది మాటల్లో. సరే అప్పటి ఊహల్లో! ఇప్పటి మాట యిప్పుడో ఇంకా నన్ను పెళ్ళాడనందుకు పశ్చాత్తాపడడుతుందా? ఆమె భర్తతో ఆమె సంతృప్తిపడలేకపోతూందా... నాలాగే ఆమె ఆలోచిస్తూందా? మీనాక్షి మాటలు, చేతలు, చూపులు నన్ను కవ్విస్తూండేవి. అది కవ్వింపా? మీనాక్షి స్వభావసిద్ధమైన చేతలో తేల్చుకోలేక పోయేవాడిని. మీనాక్షితో వున్నంత సేపు ఇసకలో నా దగ్గిరగా అంటీ అంటనట్టు తాకుతూ కూర్చునేది, ఏదోచెపుతూ చెపుతూ నా కాలిమీద చేయివేసేది, ఇంకా సరసం పాలెక్కువ అయితే నా బుగ్గలు గిల్లేది. ముక్కు పట్టుకు లాగేది, కితకితలు పెట్టేది, నా చేతిలో చేయిదూర్చి యిటూ అటూ వూగిస్తూ మాట్లాడేది.. వీటన్నింటి దృష్ట్యా మీనాక్షి మనసులో ఏం వుందో, ఏం కోరుతుందో తెలుసుకోవాలని అనేక విధాల ప్రయత్నించేవాడిని, ఇది కేవలం మీనాక్షి అలవాటేమో, మొగవాళ్ళతో యింత చేరువుగావడం ఇలా మాట్లాడటం వగైరాలు పాశ్చత్యదేశం అలవాట్లు అవడంవల్ల అలా చేస్తుందేమో అనిపించింది! మీనాక్షి మనసులో ఇంటో ఆలోచన లేకపోతే నేను ఏదన్నా కాస్త చొరవచేస్తే ఫీలవుతుందేమో! ఎంతయినా వివాహిత స్త్రీ.. భారత స్త్రీ సంస్కృతి ఎంతయినా కొంతకాక పోతే కొంతయినా మీనాక్షిలోనూ మిగిలి వుండాలి. ఇద్దరు పిల్లల తల్లి, పదేళ్ళ వైవాహిక జీవితం గడిపిన ఆడది. మరీ పరాయిమొగాడి పొందు కోరుతుందా... మీనాక్షితో వున్నంతసేపూ ఈ ప్రశ్నలు పుట్టేవి! వీటిని జవాబు చెప్పుకోడంతోనే ఆ కాస్త టైము హరించుకుపోయేది!

అసలు చెప్పాలంటే అన్నిటికంటె ముఖ్యకారణం పిరికితనం! మీనాక్షికి ఆ ఉద్దేశం లేకపోతే ఏమిటుంటుందోనన్న ఆలోచన ఓ ప్రక్క, ఇంకోవైపు రామావతారానికి, శాంతికి తెలిస్తే మా బ్రతుకులు ఏమవుతాయి అన్న పిరికితనం, భయమే, ఉరకలువేసే నా మనసుని వెనక్కిలాగేది! మొత్తం మీద ఏ కారణ మవుగాక.. మీనాక్షి నేను హద్దులు మీరకుండా కాలక్షేపం చేశాం!

తరువాత హీరాకుడ్ డామ్ చూడ్డానికి వెళ్ళినపుడుగాని, రూర్కెల్లా వెళ్ళి నపుడుగాని.. మీనాక్షి తను ఏకాంతంగా గడిపే సమయం లభ్యమవలేదు.. హీరాకుడ్ డామ్ చూడ్డానికి వెళ్ళి జవహర్ మీనార్ దగ్గర అశోక నివాస్ గెస్టు హౌస్‌లో బసచేశాం. గెస్టుహౌస్ చాలా అందంగా ఎత్తయిన కొండమీద కట్టారు. నెహ్రూగారి డామ్ పూర్తయ్యాక ''ఇనాగ్రేట్'' చెయ్యడానికి ఆయన వచ్చేటప్పటికి అవిడిది తయారు చేశారు చాలా ఖర్చుపెట్టి! కొండమీద అక్కడనుంచి చూస్తే డామ్ బుర్లా, హీరాకుడ్ కనిపిస్తాయి. డామ్ కి ఒకప్రక్క వుండేవూరు హీరాకుడ్ అని, ఇంకో చివర వుండే వూరు 'బుర్లా' అని అంటారు. డామ్ కట్టేటప్పుడు ఆ కాలనీ అంతా చాలా బాగుండేది. తమిళులు, పంజాబీలు, తెలుగువారు కాస్మాపాలిటన్‌గా వుండేది. డామ్ పూర్తయ్యాక రాష్ట్రప్రభుత్వం కిందకి వచ్చాక యిప్పుడు పూర్తిగా ఒరియావారు మాత్రం వుంటున్నారు. బిల్డింగులు చాలా ఖాళీగా వున్నాయని బుర్లా ఇంజనీరింగు కాలేజి, మెడికల్ కాలేజీ కట్టారు. హీరాకుడ్‌లో అల్యూమినియం ఫ్యాక్టరీ, కేబుల్స్ ఫ్యాక్టరీ మొదలైనవి పెట్టారు.

డామ్ చూడడానికి పర్మిషన్ తీసుకొని కారులో డామ్ అంతా చూపించాను. హీరాకుడ్ ప్రపంచంలో చాలా పొడవయిన డామ్. డామ్ పైన రేలింగ్ పట్టుకుని క్రింద 'సిల్వక్స్' చస్తుంటే ఎత్తునుంచి క్రిందికి దుమికే ఆ నీటి వేగానికి కళ్ళు తిరుగుతాయి. రాత్రి అయితే డామ్ పొడుగునా లైట్లు బారుగా అందంగా కనిపిస్తాయి. క్రిందికి వెళ్ళి పవర్ హౌస్ అంతా కూడా చూపించాను.

అలా పైనుంచి రొదచేస్తూ దుమికే ఆ నీటి వేగాన్ని మరికాస్త దూరంలో అంత వేగం ఏమయిపోయిందో.. ఏం తెలీనట్టు నెమ్మదిగా నిర్మలంగా కాలవద్వారా వెళ్ళిపోతున్న ఆ మహా నదిని! చూస్తూంటే.. శాంతిపోలికలు కనిపించాయి. ఆదృశ్యంలో ! ఉరకలు, పరుగులతో రొదతో దుమికే జలపాతం మీనక్షి! నిండుగా, నిర్మలంగా పారేనది శాంతి! రెంటిలో వుండేది నీరే,. కాని స్వరూపాలకి ఎంత భేదం? మీనాక్షిస్త్రీ, శాంతిస్త్రీ. కానీ.. ఇద్దరికీకి ఇంతతేడా నాకెందుకో ఎగురుతో, దుమికే జలపాతమే నచ్చింది, .. అవును అలా కాలవవెంట నెమ్మదిగా

పారే నీటిలో ఏం ప్రత్యేకం వుందని ఎవరన్నా అటు చూస్తారు. డామ్ చూడ్డానికి వచ్చే ఎవరినన్నా ఆకర్షించేది ఆ ఎత్తునించి ప్రచండ వేగంతో ఉరకలు వేసే నీరే.. కాని కాలువకాదు!.. బుర్లాలో వున్న ఒక్క రోజు డామ్ చూడ్డానికి, తెలిసిన మిత్రులనీ చూడ్డానికి సాయంత్రం 'చిప్లిమా'' అనే చోట కట్టిన పవర్ హౌస్ చూడ్డంతో సరి పోయింది. మీనాక్షికి నాకు ఏకాంతంగా గడిపే ఆవకాశమే లేదు అక్కడ...

తరువాత రూర్కెలాలో అసలు వీలు కుదరలేదు..రూర్కెలాలో ''స్టీల్ ప్లేంట్'' చూడాలన్న కోర్కెకంటె కూడా.. మా పిన్ని కూతురుని (మీనాక్షికి అత్తకూతురు అన్న మాట!).. చూడాలన్న కోర్కె ఎక్కువయింది.. చాలా రోజులుకి కలుసుకున్న మా అందరిని చూసి విశాల సంబరపడిపోయింది! స్టీల్ ప్లేంట్‌లో దాని మొగుడు ఇంజనీరు.. మంచి జీతం. క్వార్టర్స్, ఇద్దరు పిల్లలు అన్నీ బాగానే వున్నాయి. పాపం అతను ఓ రెండు రోజులు సెలవుపెట్టి అన్ని త్రిప్పి తీసుకొచ్చాడు మమ్మల్ని. మా కోసం మహా ఆర్భాటంగా ఏర్పాటులు చేసింది విశాల! అక్కడున్న రెండు రోజులు తినడం. తిరగడం. రాత్రి ఒంటి గంటవరకు కబుర్లు చెప్పుకోడంతో సమయం చాలక అనుకున్నదానికంటే మరో రోజు వుండిపోయాం.

రూర్కెలా ఒరిస్సాలో పెద్దదయిన వూళ్ళల్లో ఒకటి! ఒకటేమిటి ముఖ్యమైంది అని చెప్పలి. ఎంచేత అంటే ఆవడానిక కటక్, సంబల్‌పూర్, బరంపురం రైళ్ళు పెద్దవయినా నీట్‌గా, అందంగా, చక్కనిరోడ్లు అవి వున్న ఒరిస్సాలో వూళ్ళు రెండే రెండున్నాయి, ఒకటి రూర్కెలా రెండుభువనేశ్వర్ రోడ్డు బగళాలుతప్పలైఫేలేద. రూర్కెలా అలా కాదు, కాస్మోపాలిట్' ప్లేసు కాబట్టి చాలా సందడిగా వుంటుంది. మంచి సినిమాలు, ప్రత్యేకం ''ఆంధ్రా ఆసోసియేషన్'' వగైరాలున్నాయి.. కాల క్షేపానికి లోటుండదు. ఎన్నాళ్ళ నుంచో నేనూ శాంతి వెడదాం అనుకంటూనే ఆశ్రద్ధ చేశాం. ఆ కోరికే ఇన్నాళ్ళక తీరింది. మీనాక్షి ధర్మమా అని:

రూర్కెలా నుంచి వచ్చాక ఇంచు మించు అందరం డీలాపడిపోయాం. పదిహేను రోజులయి తిరిగిన వాళ్ళం తిరుగుతోనే వున్నం టూరిస్టుల్లాగా. వేళకి తిండి నిద్రలేక తిరుగడంతో అందరం మొహాలు వేళ్ళాడేశాం.

''యింక నే నెక్కడికి రాను బాబోయ్'' అనేశాడు రామావతారం.

''అన్నట్టు బావా, ఖండగిరి, ఉదయగిరి చూపించలేదు అంది మీనాక్షి.''

''నీ ఓపిక్కి మెచ్చు కోవాలి. యింకా తిరగ్గలవనే వుద్దేశం'' రామావతారం అన్నాడు.

''అవే కాదండోయ్. మర్చిపోయాను మీకు ఓపిక వుంటే యింకా మాచ్ ఖండ్, చిత్రకాట్'' వాటర్ ఫాల్స్ వున్నయి... అఫ్‌కోర్సు చాలా దోరం కోరాపుట్ డిస్ట్రిక్ట్‌లో వున్నాయి.

''వద్దు బాబూ చాలు ఇంకెక్కడికి రాలేను.. మీకో నమస్కారం'' నమస్కారం పెట్టేశాడు.

''పోనీ అని వద్దు దూరం అంటున్నావు. ''నాయగరా'' అవి ఎలాగు చూశాం. ప్రక్కనున్న ఖండగిరి, ఉదయగిరి చూపించేయిచాలు.'' అంది మీనాక్షి

''ఓ దానిదేముంది. కాస్త రెస్ట్ తీసుకున్నక ఓపూట వెళ్లొచ్చు'' ఓరోజు రెస్టు తీసుకున్నక ఆ వూర్లో కూడా చూడాల్సి న ''లింగరాజ్'' ఆలయం మ్యూజియం వగైరాలు చూపించాను. లింగరాజ్ ఆలయం పూరీ దేవాలయంకంటె చాలా పురాతనమైంది. ఇండియాలో దేవాలయాలన్నిటికంటె ఎత్తయిన శిఖరం గలదిట. దేవాలయంలో ఈశ్వరుడి లింగం భూమిలోవుండి కాస్తమాత్రం పైకి కనిపిస్త వుంటుంది. చరిత్ర ప్రసిద్ధమైన ఆలయమే. ఇంకా అక్కడున్న రాజారాణి టెంపుల్‌కి కూడా తీసికెళ్ళాను.... ఒరిస్సాలో దేవాలయాలన్నింటి స్ట్రక్చర్ ఒకలాగే వుండి వైవిధ్యం కనపడదు.

మరో పూట మ్యూజియం చూపించాను. భువనేశ్వర్‌లో కంటికి ఆహ్లాదకరంగా ప్రతిబాల్డింగ్ మీద ఆరంగురంగుల ''బోగన్ విల్లాలు'' విరగబోసిన పూలతో అందంగా కనిపిస్తాయి.. మ్యూజియంలో ఆ పూల మొక్కల మధ్య కలర్ ఫోటోలు తీస్తే అద్భుతంగా వస్తాయి.. మ్యూజియంలో ముఖ్యంగా చూడవల్సినవి ఒరిస్సా ఆర్ట్ - క్రాఫ్ట్స్! హాలులో ప్రవేశించగానే ఎదురుగా కోయవాళ్ళ చేతులు నడుంచుట్టు కలిపి చేసే డాన్సు కనిపిస్తు,ది. ఆ దృశ్యం గాజు కేసులో కనక బంధించక పోతే నిజంగానే అక్కడ కోయవాళ్ళు - డాన్స్ చేస్తున్నారని పిస్తుంది. మట్టితో మలచిన లైఫ్ సైజు బొమ్మలకి విగ్గులు, బట్టలు, ఆభరణాలు అన్నీ పెట్టి తయారుచేసిన ఆ ప్రతిమలకి ప్రతి వంపు సొంపు చిన్న చిన్న డిటైల్స్‌తో సహా మనుష్యులే అక్కడ నిలబడ్డారా అన్న భ్ర గిస్తాయి. ఒరిస్సా మట్టితోచేసే బొమ్మలకిప్రసిద్ధి. నవరాత్రి ఉత్సవాలలో ముఖ్యంగా కటక్‌లో దేవీ విగ్రహాలు అద్భుతంగా మలుస్తారు. చూసితీరాలి! ఓ సారి దుర్గ పాదాల దగ్గిర కూర్చొన్న బొమ్మ ''బొమ్మని ముట్టుకుచూస్తేనే గాని ఎవరూ నమ్మలేనంత సహజంగా ఒంటి ముడతలతో, నరాలతో ముసలి మనిషినే కూర్చుండబెట్టినంత సహజంగా కేవలం

మట్టితో మలచిన ఆ శిల్పులని అనినందించకుండా ఉండలేరు ఎవరూ.

మరోపూట మా ఐ.ఎ.ఎస్. మిత్రులందరి ఇళ్ళకి తీసుకెళ్ళాను ఒక ఆదివారం ఇంగ్లీషు సినిమా మార్నింగ్‌షోకి వెళ్లాం! రామావతారం విదేశాలలోతీసి ఫోటోలన్నీ ''స్లైడ్ ప్రొజుక్టర్'' తో చూపించాడు.

ఇరవై రోజులు ఇరవై నిమిషాలలాగ తెలియకుండానే గడిచిపోయాయి. ఆరాత్రి మీనాక్షివాళ్ళు వెళ్ళేరోజు !టిక్కట్లు హౌరామెయిల్‌కు ముందే బుక్ చేయించాను.

మీనాక్షి వెళ్ళిపోతుందంటే ఉదయంనించి ఏదోగుబులుగావుంది.. మీనాక్షి వెళ్ళిపోతుంది!.. తరువాత ఏముంది? మళ్ళీ నా ఆఫీసు... రాతి బొమ్మలా చైతన్యం లేని శాంతి,.. నా కెందుకో దిగులనిపించింది. మీనాక్షి వచ్చింది. వెళ్ళిపోతుంది! ఏదో అసంతృప్తి.. ఏదో వెలితి! మీనాక్షి వెళ్ళిపోతుంది.. మళ్ళీ ఎన్నాళ్ళకో... బహుశా అసలు కల్సుకోలేక పోవచ్చు. ఈ ఇరవై రోజులు గుర్తుగా, మీనాక్షి రాకకి గుర్తుగా నాకేం మిగులుతుంది! ఎంత ఫూల్‌ని! అంత అద్భుతమైన అవకాశాలు చేతులారా విడిచేశాను.. చెంతకి వచ్చిన ఆనందాన్ని అందాన్ని అనుభవించటంచేతగాని చవటని! ఛీ.. ఉత్త స్టుపిడ్‌లా బిహేవ్ చేశాను. మీనాక్షి ఏమనుకుందో! నా అప్రయోజకత్వానికి నవ్వుకుందేమో అంతలా చేరువకి వచ్చిన ఆడదాన్ని సంతృప్తి పరచలేని చవటని... ఆ ఉదయం అంతా ఏదో చేతులారి అందినదాన్ని జారవిడిచానన్న భావం నన్ను దిగాలుపరిచింది.. ఏదో జరగవలసింది జరగనీయలేదు నేను. అన్న అసంతృప్తి నన్ను క్రుంగదీసింది....

వేళ్ళే లోపల మీనాక్షని ఏకాంతంగా ఒక్కసారికలుసుకు తీరాలి.. కాని ఎలా? ఎక్కడ? ... ఎలా వీలవుతుంది?

నాలోచన మీనాక్షికే వచ్చిందో, లేక మామూలుగా నే ఆందోగాని, ఆ మధ్యహ్నం రెండు గంటలప్పుడు.. ''బావా! అఖరికి ఖండగిరిఉదయగిరి చూపించనేలేదు. నేనూ మర్చిపోయాను'' అంది. నా మనస్సు ఉరికింది ఓక్కసారిగా.

''అవునవును. మర్చిపోయాను. మధ్యాహ్నం వెడదాం మూడు గంటలకి ఎంతసేపు ప్రక్కనేగా...''

''నే రాలేనండి. ఎక్కలేను. కాలింకా నొప్పిగానే వుంది. మీరంతా వెళ్ళండి'' అన్నాడు రామావతారం. క్రితం రోజు మ్యూజియం మేడమీది నుంచి దిగివస్తూంటే అతినికాలు మడతపడి పాదం వాచింది. అయిడక్స్ రాసుకుని కాపడం

పెట్టినా యింకా తగ్గలేదు. నా మనస్సులో ఆలోచన గ్రహించినట్టే రామావతారం అలా అనడం నిజంగా సంతోషం అనిపించింది! ప్రశ్నార్థకంగా శాంతివంక చూశాను... ''శాంతీ రానంటే బాగుండును'' అన్న ఆలోచన నా మొహం మీదే కన్పించిందేమో నా వంక ఒక్క క్షణం చూసి నేనూ రాను.. ఎన్ని సార్లో వెళ్ళాను... పెద్ద చూడ్డానికి ఏముంది మీరు పిల్లలు వెళ్ళ,డి. అంది శాంతి ఎటోచూస్తూ మనసులోనే థ్యాంక్స్ చెప్పుకున్నాను.

మూడు గంటలకి మీనాక్షి తయారయింది. ''వెళ్ళిపోతాను, మా వూరు వెడితే నాకు మళ్ళీ బద్ధక'' అంటూ ఉదయం చక్కగా ఓ గంట అభగస్నానం ఆడింది.

జుట్టు ఆరలేదని వదులుగా వాలుజడ వేసుకొంది. ఉదయమే శాంతి బొట్టుపెట్టి నేకొన్న సంబల్ పూర్ చీర యిచ్చింది మీనాక్షికి. ఒరిస్సాకి విచ్చినందుకు గుర్తుగా ఇంకా ఎన్ని రకాల చీరలువున్నా కావాలని ''సంబల్‌పూర్'' చీర కొన్నాం. శాంతి నేను మీనాక్షి రాకముందే! సంపెంగ రంగు చీరకి ఎర్రటి బోర్డరు చీల చాలా బావుంది. మీనాక్షి కట్టుకుంటె చీరకి అందం వచ్చిందో, చీరనించి మీనాక్షికి అందం వచిచందో చెప్పలేనుగాని, ఆ చీరతో , ఎర్ర జాకట్టుతో తలలో గార్డెనులో విరిసిన చామంతులు, కనకాంబరాలు, మరువంకలిసి కట్టిన మాల, కళ్ళకి కాటుకతో ఆ రోజు సింపుల్‌గా అద్భుతంగా కనిపించింది మీనాక్షి.

రోజూ వేసుకున్న ముడులు లిప్‌స్టిక్‌లు, స్లీవ్‌లెస్‌లు మానేస్తేనే ఇవాళ్ళ నేచురల్ గా చాలా అందంగా పాత మీనాక్షిగుర్తు వచ్చేట్టుంది.

శ్రద్ధగా క్రికెట్ మాచ్ ఆడుతున్న పిల్లల్ని ఎంత పిలిచినా రామన్నారు, '' వుయ్ ఆర్ నాట్ ఇంటరెస్టెడ్.. యు గోమమ్మీ'' అంటూ మీనాక్షి పిల్లలు రామని అల్లరి పెట్టారు, క్రికెట్ ఆడుకోవాలని.

''సరే మీరిద్దరూ వెళ్ళి వచ్చేయండి త్వరగా.. మీనా ఇంకా పేకింగ్ అది వుంది. అక్కడుండిపోక త్వరగా రండి'' అంటూ హెచ్చరించి మమ్మల్ని వెళ్ళమన్నాడు. రామావతారం.

మీనాక్షితో ఒంటరిగా వుండే చివరి అవకాశం లభ్యమయినందుకు పొంగిపోయాను. యీ సారి యీ అవకాశాన్ని యిదివరకు ఫూల్‌లా జార విడవద్దని మనస్సు గట్టిగా హెచ్చరించింది...

నాలుగు మైళ్ళలోవున్న ఖండగిరి, ఉదయగిరి గుహలు పది నిమిషాలలో

చేరాం. పేర్లు చూస్తే గుహలని పెద్ద గొప్పగా అనడం గానీ నిజానికి అక్కడ కొండలలో తొల్చిన చిన్న చిన్న గుహలలాంటివి కొన్ని వుంటాయి. యిటు ప్రక్క కొండని ఖండగిరి, అటుప్రక్కకొండని ఉదయగిరి అంటారు,.. చిన్న చిన్న రాతి విగ్రహాలు చెక్కిన గుహలు చూసి ఏదో ఊహించుకుని వచ్చిన వారందరూ అవి చూడగానే అనవసరంగా ఇన్ని మెట్లెక్కి వచ్చాం. ఏంలేదు, చూడానికి అనుకోకుండా వుండలేరు.. ఖండగిరిలో ఓ చిన్న దేవాలయం వుంది. దాన్లో దేవుడి పేరు గోమతేశ్వరుడో, ఏదో గుర్తు లేదుని నల్లరాయితో చేసిన రెండు మూడు విలువుల నగ్న విగ్రహం వుంటుంది. పిల్లలు లేనివారు ఆ నగ్న మూర్తిని దర్శిచుకుని ప్రక్క ఖాళీ ప్రదేశంలో ఎంతమంది పిల్లలు కావాలో అన్న చిన్న రాళ్ళు గుట్టలమీద పెట్టుకుంటారు. అలా అక్కడ పోగయిన రాళ్ళని చూస్తే ప్రపంచ జనాభాయింతలా పెరిగిపోతుంది... యింతమంది పిల్లలు లేనివారున్నారా అనిపిస్తుంది.

''ఇంతేనా బావా.. ఖండగిరి ఉదయగిరి అంటే ఏమిటో అనుకున్నాను.'' అంది మీనాక్షి అంతా చూడ్డం అయ్యాక.

''చెప్పాగా పెద్దగా చూడడానికి ఏమీ లేదని. పద. అలా వెళ్ళికాసేపు కూర్చొని వెడదాం. అన్నాను..... దూరంగా ఎవరూలేనిచోట చెట్లనీడన ఒక రాయిమీద కొండరాయిని అనుకుని ఇద్దరం ప్రక్కప్రక్కన కూర్చున్నాం.

కొంతసేపు ఇద్దరం మాటలు కరువయినట్లు అలా కూర్చున్నాం.... ''మీనాక్షి'' ఆదోలా ధ్వనించింది నాగొంతు. మీనాక్షితో ఏదో చెప్పాలని ఆరాటంగా వుంది. మీనాక్షితో గడిపిన ఈ రోజులు ఎంత ఆనందాన్నిచ్చాయో తను వెళ్ళిపోతూంటే ఎంత బాధగావుందో... ఏదోదో చెప్పలని ఏదో చెయ్యాలని ఆరాటంతో నా మాట తడబడింది.... మీనాక్షి నావైపు తిరిగి నా మోహం చూసింది. ''బావా.. ఈ ఇరవైరోజులు చాలా త్వరగా గడిచిపోయాయిగదూ. ఇంత ఆనందంగా నేనెప్పుడో గడపలేదు బావా... వెళ్ళిపోవాలంటే ఏదో బాధగావుంది....ఏదో కలలా అయిపోయాయి రోజులు. ప్చ్ మళ్ళీ ఏముంది. ఆ గందరగోళం సిటీ. రోజంతా ఆఫీసులోనేవుండి ఆయనవున్న కాసేపైనా ఏ సరదా లేకుండా నిర్లిప్తంగావుండే ఆయన: కాలక్షేపం లేక దొర్లే నేన.. మళ్ళీ మామూలే. బావా నిజం చెపుతున్నాను.. ఐ హేట్ దట్ లైఫ్...'' బేలగా అంది మీనాక్షి. నేను చెపుదామనుకున్నా మాటలన్నీ మీనాక్షే అనేసింది.

''అవును మీనాక్షి... ప్రొద్దుట నించీ నీవు వెళ్ళిపోతానంటే ఏదోలా వుంది... నీ వన్నట్టు మళ్ళీ ఆఫీసు. ఇల్లు రొటీన్ లైఫ్ ఈ ఇరవై రోజులు ఎంజాయ్

చేసినంతగా ఎప్పుడూ నేను ఎంజాయ్ చేయలేదు నేను నా లైఫ్‌లో. అఖరికి శాంతితో ''హనిమూన్‌కి'' వెళ్ళినప్పుడుకూడా ... అంతకంటె ఇంకా ఎలా చెప్పాలో అర్థం కాలేదు నాకు.''

అలా ఇద్దరం మూగగా ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాం. ఇద్దరి హృదయాలు బరువుగావున్నాయి!! మీనాక్షి కాసేపు అలా వుండి ఎందుకో నిట్టూర్పు విడిచింది.

''వెళ్ళిపోదామా బావా ఇంకా!'' అంది

''అప్పుడేనా. వుండు.... వుండు....'' కలవరంగా అన్నాను.. ఎన్నో చెప్దామని తీసుకొచ్చాను. మీనాక్షితో ఏకాంతంకోసం కలవరించాను.. ఆ ఏకాంతం దొరికినా ఏం చెప్పలేకపోతున్నాను. ''వుండు మీనా .. ఎలాగా వెళిళపొతావు... ఇంక కొన్ని గంటలేగ మనం కలిసివుండడం... తరువాత మళ్లీ ఎన్నాళ్ళకో... అసలు కలుసుకోగలమో లేదో.. మీనాక్షి చేయి చేతిలోకి తీసుకొని వణుకుతున్న గొంతుతో అన్నాను.

మీనాక్షి ఆశ్చర్యంగా నా మొహంలోకి చూసూ అస్పష్టంగా ''బావా!'' అంది. ''మీనా'' అని పిలవడం నాజీవితంలో అదే మొదటిసారి! అంతే కాక నా అ అంతట నేను మీనాక్షి చెయ్యిపట్టుకోడం అదే మొదటిసారి. అందుకే మీనాక్షి ఆశ్చర్యపోయింది.

''మీనా!'' ఆవేశంగా మీనాక్షి చేయి నొక్కాను.

''ఏమిటి బావా, క్రొత్తగావున్నాయే నీమాటలు చేతలు యివాళ!'' చిన్నగా నవ్వుతూ అంది మీనాక్షి నాచేయి ఎడంచేత్తో నిమురుతూ.

''అవును మీనా. ఇన్నాళ్ళు ఫూల్‌లాగా ప్రవర్తించాను.. కదూ!'' మీనాక్షికి నేనన్నది అర్థంకానట్లు ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది. ''అవునుమీనా ఆఖరిసారిగా లభ్యమయిన యీ అవకాశాన్ని జారవిడుచుకో మంటావా:'' నావళ్ళు అప్పటికే వశం తప్పింది.. నాకళ్ళు మత్తెక్కడం ఆరంభించాయి.. మీనాక్షి నావైపే చూస్తూంది.. అమె కళ్ళు నా కళ్ళల్లో దేని కోసమో వెతుకుతున్నయి.

''మీనా... ఐలైక్‌యూ!.. ఐ లవ్ యూ! మీనా!'' గుండెలదురుతూండగా వణుకుతున్న గొంతుతో అని మీనాక్షి నడుంచుట్టూ చెయ్యివేసి దగ్గరికి లాక్కుంటూ ముద్దుపెట్టుకోబోయాను... మీనాక్షి వెలవెలపోతూ చూసింది. వివశురాలైనట్టు ఒక్క

క్షణం కళ్ళు మూసుకుంది.. చిన్న నిట్టూర్పువిడిచి ముద్దు పెట్టుకునే సమయానికి మొహం త్రిప్పేసింది... సున్నితంగా నామొహం ప్రక్కకి త్రిప్పేసింది.

''వద్దుబావా!.. వద్దు.. ఎందుకీ క్షణిక సుఖానికి, ప్రలోభానికి లొంగిపోయి... తరువాత అంతా ఏదో తప్పుచేసినట్టు మనం గల్టీగా ఫీలవ్వాలి నీకు శాంతి. నాకు భర్త ఇవి రెండూ రెండునిజాలు. మనం మన ఇద్దరికి అన్నది అబద్ధం! ఈ రోజు కల!రేపు నిజం! మనం జీవితాంతం గడపవలసింది వాళ్ళతో. ఆ మాత్రందానికి. ఈ ఒక్క క్షణం కోసం, ఈ అల్పసంతోషం కోసం చేయకూడని పని చేశామని మనవాళ్ళకి ద్రోహం చేశామని మనం బాధపడడం ఇదంతా ఎందుకు బావా! ఈ ఒక్క క్షణంతో మనకు ఒరిగేదేమీ వుండదు, గిల్టీకాన్సన్‌తప్ప....'' మీనాక్షి కళ్ళల్లో దైన్యం ద్యోతకమవుతున్నా మాట స్థిరంగా వుంది.

నేను వెర్రివాడిలా ''మీనా! అంటూ చూశాను... మీనాక్షి మాటలు విన్నాక అప్రయత్నంగా కలలోంచి మెళుకువ వచ్చినట్లయింది! నిజం చెళ్ళుమని చెంప మీద కొట్టినట్టు అయింది. ఆవేశం ఒక్కసారిగా దిగిజారి పోయింది. మీనాక్షి పరాయిది! నేను మీనాక్షికి పరాయివాడిని! ఇంక కొన్ని గంటల్లో వెళ్ళిపోయే మీనాక్షినించి నేనే మాశించినా ఆ ఆనందం క్షణికం! తరువాత అది పాపభీతిగా మారి ఆ నీడ రోజురోజుకి పెరిగి భూతంలా నన్ను జీవితాంతం వెంటాడుతుంది...

అది నిజం!... ఇది కల! ఈ నిజం ఇలా చేదులా మింగుడు పడనట్టనిపించింది. అప్రయత్నంగా మీనాక్షిని వదిలేశాను.... ''చటుక్కున లేచి నిల్చున్నాను.. '' పద వెడదాం మీనాక్షి .... ఇంకా పేకింగ్ అది చేసుకోవాలిలా వుంది నీవు...'' క్షణం క్రితం సంఘటన లేనట్టు సాధ్యమైనంత మామూలుగా అన్నాను.

కారులో వున్నంతసేపూ ఒకటే ఆలోచన! మీనాక్షి రాకుండావుంటే ఎంత బాగుండేది! ఏదో ఎద్దుబండి అయినా ఒడిదుడుకులు లేకుండా ప్రయాణిస్తున్న నేను... గుర్రం బండిచూడగానే ప్రలోభపడి ఆ బండిలో ప్రయాణించాలని, కనీసం ఆ వేగంతో సరిగ్గా నాబండి పరిగెత్తించాలని ఆశించాను ఫలితం నాకు హైరాణ! నాఎద్దుకు నష్టం కలిగింది.... కానీ అందుకోలేక పోయాను! అసలు గుర్రం బండి చూశాక గదా ఆ గుర్రంలా నాఎద్దునీ పరిగెత్తించాలన్న వ్యామోహం!.. చూడకపోయివుంటే నేను వెనకబడి వున్నా నన్న అసంతృప్తే వుండేదికాదు.

నిజమే.. మీనాక్షి రాకుండా వుంటే.. యీ దౌర్బల్యం, యీ అశాంతి. యీ అసంతృప్తి ఏమి వుండేవికావు! మీనాక్షి మాట్లాడకుండా ఏదో ఆలోచిస్తూంది...

ఇంటి గేటుదగ్గర కారు ఆపేశాను.. పెట్రోలు ఎమ్టీ చూపిస్తూందని గేటు దగ్గరకొచ్చిన డ్రైవరుని కారుతీసికెళ్ళి పెట్రోలు పోయించి రమ్మని పంపాను.....

వరండా మెట్లెక్కి డ్రాయింగ్ రూముదగ్గిరకి వచ్చేసరికి లోపల నించి శాంతి, రామావతారం చర్చించుకుంటున్న ఏవోమాటలు వినపడి ఇద్దరం అప్రయత్నంగానే అడుగు వెనక్కి వేసి ఆగిపోయాం...

''...నిజం అండీ ఆయనకి నేను తగినదాన్నికాను అనిపిస్తూంది.. నేనేం చెయ్యను... ఆయన అభిరుచులు వేరు .. ఆయనకి కావల్సినట్టుండడం నాచాతకాదు.. నాకేమిటో ఆ క్లబ్బులు పార్టీలు, ఆ వేషాలు అవి నచ్చవు. అవన్నీ ఆయనకి కావాలి.. నేనలా వుండనని ఆయనకి కోపం, అసంతృప్తి''

''అలా అని మీరెందుకనుకుంటున్నరు...'' రామావతారం అడిగారు.

''ఎలా.. ఎందుకంటే నేజవాబు చెప్పలేను....కాని ఈ ఇరవై రోజులనించి మీనాక్షిగారు వచ్చిం దగ్గరనించి ఆయన ఎప్పుడూ లేనంత ఉలాసంగా వుంటున్నారు. ఆవిడ అన్నింటిలోనూ ఫార్వర్డ్‌గా ఉంటారు... ఆయనకి అలా వుండేవారు నచ్చుతారు.. అందుకే అంత సంతోషంగా వున్నారు... ఆయనకి అలాంటిభార్య కావాలి... నేను... నేను.. నన్ను పెళ్ళాడి ఆయున సుఖపడ్డం లేదని బాధపడ్తున్నారేమో అనిపిస్తూంది...'' వ్యధగా వుంది శాంతి గొంతు.

ఆ టాపిక్ ఆసలు ఎందుక వచిందో, సంభాషణ ఎలా ఆరంభమయింది? బహుశా మీనాక్షి గురించి, నా గురించి ఏదన్నా మాట్లాడుకుంటూంటే.. ఈ ఇరవై రోజులుగా నన్ను మీనాక్షిని చూస్తున్న, శాంతి మనసునొచ్చుకుని వుంటుంది! ఎక్కువ మాట్లాడని శాంతి అపరిచిత వ్యక్తితో ఇన్ని మాటలు మాట్లాడుతుందంటే నిజంగానే ఆమె మనసు కష్టపడి వుంటుంది! గిల్టీగా ఫీలయ్యాను.

''అలా మీరు భాధపడడంలో అర్థం లేదంటాను.. ఒకవేళ నిజంగా మీవారు అలా ఫీలవుతే అది తాత్కాలిక వ్యామోహం!.... అది ఆయనకి యిప్పుడు గాకపోయినా కొన్నాళ్ళకయినా అర్థం అవుతుంది... నేనూ మొదట్లో మీనాక్షికి తగిన వాడిని కాను అనిపించేది! కాని తరువాత ఆలోచిస్తే నాలాంటివాడే మీనాక్షికి వుండాలి అని ధృడపరచుకున్నాను. మా మీనాక్షికి ఇంటి సంగతి పట్టదు! ఎంతసేపు తిరుగుడు కావాలి! ఫ్రెండ్స్, పార్టీలు, పిక్నిక్‌లు, డ్రింక్స్... సోఫిస్టికేటెడ్ లైఫ్ మీద ఆమెకి మోజు!నేను ఆవిడకు పూర్తి వ్యతిరేకం అందుకే నన్ను ఉత్తబుద్ధావతారం అని తిడ్తుంది! ఆవిడ రమ్మన్నచోటికి రానని కోపగించుకుంటుంది.. కాని మీరు

ఆలోచించండి... ఆవిడ ఇంటిసంగతి పట్టించు కోదు.. పిల్లలు తిన్నారో మానారో, చదువుకున్నారో లేదో ఒక్కసారయినా పట్టించుకోదు. డబ్బుసంగతి అంతకంటే పట్టించుకోదు, ఇవాళ ఇలా ఖర్చుపెట్టేస్తే రేపటి మాట ఏమిటి అన్న ఆలోచనలేదు.. ఎంతసేపూ రోజుకో చీర, సినిమాలు సరదాలుతప్ప మరో ధ్యాసలేదు. ఎంత టైము లేకపోయినా పిల్లలసంగతి కాస్తోకూస్తో నేనే చూసుకోవాలి... డబ్బు ఇంటికి తీసుకొస్తే మరి మీనాక్షి నిలవనీయదని ముందే బ్యాంకులో వేసేది వేసి ఇంటికి తీసుకొస్తాను.. ఆరడజను సినిమాలకి వెడదామన్న మీనాక్షిని నేను కంట్రోలుచెయ్యలేక ఆవిడని వదిలేసినా నేను ఒక్కట్నేవెడతాను... తప్పనిసరి అయిన పార్టీలకు ఆటెండ్ అవుతాను. అవసముందంటేనే పార్టీలు ఇస్తాను.. అంతలా మీనాక్షిని ఎన్నివిధాలుగానో వెనకనించి కంట్రోలు చేస్తూంటేనే మా సంసారం ఈ మాత్రం నిలుస్తూంది.. సపోజ్ నేనూ మీనాక్షిలాగే వుంటే యింక ఆ సంసారం గతి ఏమిటో మీరే ఆలోచించండి.. చూడండి శాంతిగారూ.. ఈ సంసారమనేది బండి అయితే భార్యా, భర్తలలో ఒకరు గుర్రం, మరొకరు రౌతు అనుకుంటే.. వళ్లూ, పైతెలీకుండా అదుపులేకుండా పరిగెత్తే గుర్రన్ని అదుపులో పెట్టడం రౌతు కర్తవ్యం! వళ్ళు తెలీయకుండా రౌతూ గుర్రాన్ని పరిగెట్టిస్తే ఆ బండి ఎప్పుడో అప్పుడు బోల్తా పడడం తథ్యం!.. అలాగే సంసారంలో భార్య భర్తలు చూడండి, పొంగేపాలు పొయిలో పడకుండా వుండాలంటే నీళ్ళు చిలకరించేవారు కావాలిగానీ, మరింత మంట ఎగద్రోసేవారుంటే... గిన్నెడు పాలు బూడిదపాలు అవుతాయి.. ఈ సంసారమూ అంతే శాంతిగారు.. భార్యాభర్తలు ఇద్దరూ ఒకలాంటివారే అయివుండాలని కోరుకోడంకంటె శిభిన్న మనస్తత్వాల కలయిక అయితేనే ఆ సంసారం రాణిస్తుందన్నది నా ఉద్దేశం... సపోజ్ నాలాగే మీనాక్షివుంటే బొత్తిగా ఆ సంసారంలో చైతన్యం లోపిస్తుంది! వెనకనించి మీనాక్షిపోరు ఉండబట్టిగదా అప్పుడప్పుడు సినిమాలు, పార్టీలకు అవీ వెడుతూంటాను.. బొత్తిగా ఆ మాత్రం సరదాలుకూడా లేకుండాపోతే లైఫ్‌డల్‌గావుంటుంది! అన్నీ సమపాళ్ళో వుండాలి.. పాలు పొంగిపోతాయని అసలు మంట పెట్టకపోతే ఆ పాలు కాగేదెలా? బండి ఎప్పుడో బోల్తాపడుతుందని అసలు బండిని కదిలించకపోతే గమ్యం ఎలా చేరుతాం? శాంతిగారూ, దేవుడు వెర్రివాడుకాడు యిలాంటి జంటల్ని కూర్చడానికి... కాస్తో కూస్తో బుద్ధిజ్ఞానం వున్నవారెవరైనా ఇలా ఆలోచిస్తే ఆ సంసారంలో కలత లుండవని నా ఉద్దేశం! మీ ఆయన మీరేదో ఆయనతో సరిగా వుండరని అసంతృప్తి అని మీరంటున్నారు.. మీరూ ఆయనలా నిజంగాఉంటే మీ మీద విముఖత్వం కలగటానికి ఆయనకెన్నాళ్ళో పట్టదు..సంసారం స్థిరంగా సాఫీగా

సాగుతన్నన్ని రోజులు లోటుపాట్లు తెలియవు .. మీలాంటి భార్య దొరికినందుకు మీవారు అదృష్టవంతులు. అలా ఆలోచించలేని వారు.. ఎవరయ్యేది ఫూల్స్... మా మీనా నాకు తగిందికాదని నేను కలలలో కూడా అనుకోను ఎప్పుడూ...''

నిబ్బరంగా.. ధృడంగావుంది రామావతారం గొంతు. మీనాక్షి నేను యిద్దరం మొహాలు చూసుకున్నాము.... మా యిద్దరిమొహాలు మలినం అయ్యాయి.. ఒకరి మొహం ఒకరు చూసుకోలేనట్టు వెంటనే చూపులు తప్పించి లోపలికి అడుగు పెట్టాం.. రామావతారం చెబుతన్నది ఆపేశాడు మావైపు చూసి. శాంతి తలెత్తి నా కళ్ళలోకి చూసి చటుక్కునలేచి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

''ఎప్పుడొచ్చారు.. కారు చప్పుడైనా కాలేదే.. '' రామావతారం ప్రశ్నార్థకంగా .. చూస్తూ అడిగారు..

''పెట్రోలు పోయించుకు రమ్మని డ్రైవరుని పంపాను... ఏమిటో చర్చిస్తున్నట్టున్నారు ఇద్దరూ.....'' సాధ్యమైనంత మామూలుగా అడిగాను కూర్చుంటూ...

రామావతారం మొహం కాస్త ఎర్రబడింది... '' ఆ.. ఏదో లోకాభిరామాయణం'' పైపు వెలిగించుకుంటూ క్లుప్తంగా అన్నాడు. మీనాక్షి ఒక సారి నా వంకచూసి లోపలికి వెళ్ళింది.

రాత్రి పదిన్నరకి మీనాక్షిన వాళ్ళని హౌరామెయిల్ ఎక్కించి వీడ్కోలు తీసుకుని ఇంటికి బయలుదేరాం నేనూ, శాంతి.

మీనాక్షి వెళ్ళి పోగానే.. ఒక్కసారి తుపాను వెలిసిన తర్వాత ప్రశాంతిలా హాయిగా వుంది నా మనసు.

రామావతారం మాటలూ విన్న తరువాత ఈ ఇరవై రోజులలో నా కళ్ళకి కమ్మిన పొర ఏదో విడినట్టయింది! నిజంగా ఆతనన్నట్లు 'ఫూల్'ని నేను!

రామావతారం అన్నమాటలకో, మీనాక్షి చెప్పిన నిజం మనసుకి ముల్లుగా గుచ్చుకోడంచేతే.. ఏదో చెప్పలేనుగానీ ఆ మధ్యాహ్నంనించి నేనునేనులా వుండలేకపోయాను... శాంతిని చూస్తే... పట్టుబడ్డ దొంగని శిక్షించకుండా మంచి తనంతో క్షమించి వదిలేస్తే ఆ దొంగ మనఃప్రవృత్తి ఎలావఉంటుందో అలా ఫీలయ్యాను... శాంతిమొహంలోకి సూటిగా చూడ లేకపోయాను... నేను ఫూల్ని.. మూర్ఖుడిని.. నిజంగా ఫూల్ని...

జలపాతం మొదటిసారి చూచినపుడు అబ్బ ఎంత అద్భుతంగా వుంది అని అనుకోకుండా వుండలేరు ఎవరూ. కొన్ని నిమిషాలు వివశులై చూస్తారు ఆ అద్భుత ప్రకృతిని! ఆ మనోహర దృశ్యం చూసి కొన్ని రోజులు విడవకుండా అదే పనిగా చూస్తే...? ఏ అందమూ కనపడకపోగా.. ఆ వేగానికి కళ్ళు తిరిగి పడతాము.. ఇంకే శబ్దమూ వినపడనీయని ఆ హోరుకి చెవులు దిబ్బడ వేస్తాయి. కాస్త ప్రశాంతి దొరికేచోటుకి పారిపోబుద్ధి వేస్తుంది... ప్రశాంతి లభ్యమయ్యేచోటు వెతుక్కుంటూ వెళ్ళిపోతాం... హ... నావ్యామోహం గతి అంతే అవుతుంది.

ఈ ఇరవై రోజులలో మొత్తం పద్దెనిమిదివేలు ఖర్చయింది!.. డబ్బు మాటేమైనా.. మనసుకి విశ్రాంతి అన్నది ఒక్కక్షణం దొరకలేదు...

కారులో ఓ మూలకి ఒదిగి కూర్చున్న శాంతిని చూస్తుంటే ఎందుకో జాలి అనిపించింది. .. ఈ ఇరవై రోజులలో మానసికంగానేకాక శారీరకంగా కూడ దూరమైంది నాకు శాంతి.. అనురాగంతో నా మనసు నిండిపోయింది.

ఎడంచెయ్యిజాపి శాంతి భుజంచుట్టూ చెయ్యివేసి దగ్గిరకి లాక్కున్నాను... ''అలా వున్నావేం శాంతీ'' అన్నాను ఆదరంగా. ఈ ఇరవై రోజులలో శాంతితో ఆప్యాయంగా మాట్లాడిన మాట ఇదే!

''ఎలా వున్నాను...'' తన మామూలు సౌమ్యతతో నెమ్మదిగా అంది శాంతి. గోడలమీద పోస్టర్లపై నయీరోష్నీ అన్న ''సినిమాపేరు కన్పించింది. రెండో ఆట ప్రారంభించి చాలా సేపయివుంటుందని తెల్సినా సిల్లీగా సినిమాకి వెడదామా శాంతీ'' అన్నాను. శాంతి ఆశ్చర్యంగా చూసింది ''ఇప్పుడా'' అంది. అంతలోనే సర్దుకుని ''మీ యిష్టం...'' అంది.

''వూరికే అన్నాను.. వద్దులే....'' అన్నాను శాంతిని మరింత దగ్గిరగా లాక్కుంటూ. మీనాక్షి రాకతో నా మనసునిండా ఆవరించుకున్న చీకటి తొలగి.... 'నయీరోష్నీ' ప్రసరించిన యీ రాత్రి సినిమాహాల్లో వృదా చేసేంత 'ఫూల్'ని మాత్రం కాను... కాలేను...

ఏక్సిలేటర్ గట్టిగా నొక్కాను.

(ఆంధ్రజ్యోతి వీక్లీ - 1974)